

Hukuk adamları, yeni sona eren adli dönemi değerlendirdi

"İşkence ve faşist baskılar altında adalet gerçekleşemez"

Yazısı 8. Sayfada

İşçiler yoğunlaşan faşist saldırı ve cinayetleri protesto ettiklerini açıkladılar

YURT ÇAPINDA ÜRETİM DURDU

Kavel, Beldes, Beşimod, Termo Teknik, Türkay Kibrit işçileri önce topluca işi bıraktılar, sonra katine meydanına kadar yürüdüler. Faşizmi kınayan sloganlar atan işçiler Kemal Türkler'in katli dâmesini protesto ettiler. Fotoğraf: Kadir KAPUĞAÇI

- Metal, genel hizmetler, petrol, banka, sağlık ve diğer işkollarında işçiler, Kemal Türkler'in öldürülmesini protesto ettiklerini bildirerek dün işbaşı yapmadılar.
- İşyerlerindeki direnişe Türk-İş'e bağlı bazı sendikalarla bağımsız sendikaların üyeleri de katıldı.
- Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, bugün toprağa verilecek.
- 190 milyon üyeli Dünya Sendikalar Federasyonu, Maden-İş'in de üyesi bulunduğu 22 milyon üyeli Uluslararası Metal Sendikaları Birliği Fransız CGT, Metal Federasyonu FİDEF Kemal Türkler'in cenaze törenine temsilci heyetler gönderecekler.

HABER MERKEZİ

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun eski başkanlarından ve Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'in faşistlerce katledilmesi üzerine yurt çapında üretim durdu. Metal, genel hizmetler, petro-kimya, banka, sağlık ve diğer işkollarında çalışan işçiler

(Devamı 7. Sayfada)

Gültekin Gazioglu:

"Demokratik öğretmen hareketi faşizme karşı kararlılığını koruyacaktır"

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına bir süre önce kapatılan TOB-DEK'in Genel Başkanı Gültekin Gazioglu, yaptığı basın toplantısında: "Türkiye demokratik öğretmen hareketi, insanlık suçuna faşizme karşı, onun alçak ve hain saldırılarına karşı işçilerinin yanında tüm demokrasi güçleri ile birlikte kararlılığını bir adım bile geri atmadan koruyacaktır" dedi.

Gazioglu açıklamasını şöyle sürdürdü: "Son günlerde insanlık düşmanı faşist cinayet şebekeleri, alçakça saldırılarını alabildiğince artırdılar. 22 Temmuz 1980 günü Kemal Türkler'in öldürülmesi, onun şahsında Türkiye işçi sınıfına ve Türkiye'nin tüm dev-

(Devamı 7. Sayfada)

Fatsa'ya dışardan getirilen faşistler MHP binasına yerleştiriliyor

- CHP Ortak Grubunda konuşan Ertuğrul Günay "Ordu'da vali ve emniyet müdürünün eşkiyaya ortak değil, eşkiyanın kendisi olduğu ortaya çıktı" dedi.

HABERİ 4. SAYFADA

ORDU İLİ GERÇEĞİ VE FATSA OPERASYONU (1)

Emekten, emekçiden, halktan korkan Vali: Reşat Akkaya

Temel ATES - CHP Ordu Milletvekili

Ordu ilinde, özellikle Fatsa, Gökçöy, Aybastı ve Ünye ilçelerinde son günlerde gelişen siyasi olaylar, ülkemin daha da ilerisi, çağdaş tüm dünya insanlarının ilgi ve dikkatlerini çekiyor. Demokrasiden yana herkes Ordu'da neler oluyor diye soruyor! Gerçekten, Karadeniz'in en olumsuz il Ordu'da son dört-beş ay içinde büyük bir hızla gelişen olayların altında neler yatıyordu? Yıllarca barış içinde yaşamış, hiç

bir mezhep ve ırk ayrımı gözetmeden birbirlerini kardeş saymış bu insanların yaşadığı cennet topraklar neden birden bire bir savaş alanına dönüştü?

Ordu il ve Fatsa ilçesinde son dört-beş ay içinde gelişen olayların arkasında AP azınlık hükümeti ve onun valisi Reşat Akkaya bulunmaktadır. Ülkemizin diğer kesimlerinde tezahür eden faşist tirmanis yöntemleri, yarı-

(Devamı 6. Sayfada)

HABERİ 3. SAYFADA

Bakanlar Kurulu Petrol-İş'in bir grevini daha erteledi

- Millî Güvenlik gerekçesiyle ertelenen grev kararı yaklaşık 7 bin işçiyi kapsıyor

HABERİ 4. SAYFADA

Waldheim: "Bolivya'da yargılanmadan yapılan idamlar durdurulmalı"

- Bolivya Katolik Kilisesi de darbeye komutanlardan, tutuklanan yüzlerce siyaset adamının işçi liderinin rahibin ve öğrencinin derhal serbest bırakılmasını istedi.

AJANSLAR Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim Bolivyalı yetkililere bir çağrı yaparak yargılamadan verilen idam cezalarının infazını durdurulmasını istedi. Waldheim'in sözcüsü tarafından basına açıklanan bildiride "bir süreden beri Bolivya'da yargılama yapılmadan idam kararları verildiği ve bu kararların infaz edildiği yolunda çıkan haberlerden büyük endişe duyulduğu bildirildi. Öte yandan Bolivya'da (Devamı 7. Sayfada)

HABERİ 5. SAYFADA

OECD ülkelerine olan borçların ertelenmesi anlaşması imzalandı

- 800 milyon tutarındaki ödenmesi gereken borçlar da dahil olmak üzere 4 yıllık ödemeler ve 4 yıllık da ödemeli olmak üzere 8 yıl süreyle ertelendi.

HABERİ 4. SAYFADA

Demirel ve Ecevit köşkte buluşuyorlar

- Çağlayangil, Demirel ve Ecevit arasında yenilen yemekte iki büyük parti arasında uzlaşma yolları gözden geçirilecek.

HABERİ 4. SAYFADA

Alacaklı sendikalar, ilgili KİT müdürlükleriyle ikili görüşmelere başladılar

İŞÇİLERİN KIDEM TAZMİNATI ALACAKLARININ TAKSİTLE ÖDENMESİ KARARA BAĞLANDI

TBMM Genel Görüşme için toplandı

Ecevit: DGM ve Fevkalade Hal Yasası'nın çıkartılmasına izin veremeyiz

HABERİ 4. SAYFADA

CHP Genel Başkanı: "Biz hala Orduvalisi'ni, Emniyet Müdürü'nü görevde tutan bir hükümete savcı ve hakim atama izni veremeyiz" dedi.

MSP Konya Parlamentoları:

"Konya'da huzur bozulursa bunun sorumlusu taraf tutan devlet görevlileri olacaktır"

HABERİ 4. SAYFADA

"Olaylarda özellikle polis içindeki bazı parti ajanlarının ağırlıkta olduğunu önemle belirtiyoruz"

HABERİ 4. SAYFADA

AKLA
KARAEMİL
GALİP
SANDALCI

Kardeşi, Karagörmük'teki üç gözlü dalrenin küçük, tertemiz konuk odasında, ufak kitaplığın alt gözlerinin birinde düzenle yerleştirilmiş bir miktar kağıt, on onbeş yirmi fotoğraf arasından nüfus kağıdını bulup çıkardı. Yaşı ne idi ki geride bıraktığı evrakı ne olsun, Hepsil kitaplık gözünün bir kenarına sıkışmıştı. Nüfus kağıdında:

Soyadı: Ünal
Adı: Haluk Recai
Erkek mi
Kadın mı: Erkek
Babasının adı: Kâzım
Anasının adı: Nuriye
Doğum Yeri: Merzifon
Doğum Tarihi: 6 Şubat 1959
Bindokuzyüzlüldokuz

Recai Ünal

Mezhebi: İslâm
Medeni Hali: Bekâr
Vilayeti: Amasya
Kasası: Merzifon
Mahalle veya Köyü: Hacı Adil
Hane No: 44
Cilt No: 63
Bu nüfus cüzdanında adı ve hıviyeti yazılı olan Haluk Recai Ünal Türkiye vatandaşı olarak Nüfus kütüğüne kayıtlıdır, diye yazıyordu...
Şimdi, Nüfus kütüğünden kaydı silinecek.

"Demokrat", bir "Merhaba", "Günaydın", "Nasılsın?" deyince sevecenlikle aydınlanan gençlik yüzler, dostça pırıldayan gözlerle doludur. Recai'ninkilerde öyleydi. Anısı yaşayacak, Sıcak.

YARADANA SİĞİNİP

Bu suikastlardan
kasıt ne?

Can YÜCEL

Hava çok sıcak. Sarı sıcak altında Manastır tepesine tırmanıyor, düşünüyorum. Demin radyoda duydum, Kemal Türkler'in öldürüldüğünü. Çok mu acıdım ona bilmem, asıl kendime acıyorum belki de. Kendimle birlikte bütün memleketi. Bu sıram sıram cinayetlerin bir iç mantığı olmalı çünkü. Ölümle ölünmez derler a, bakmayın siz. Bu gidim de olsa, insanlık bir bütündür, bileşiniz. İyisiyle kötüsüyle ölenlerden birine. (Severdim, tanıdım, bizim yandandırı diye) ah, vah edip de, bir başka ölene (nefret ederdim, ya da tanımadım, karşı yandandırı diye) Oh olsun demekte olmaz. İnsanlarımızın sinek gibi ölüştüğü bu sinek masalı içinde, men dâkka dukka nispetleri geçmez. Bu bilmeyen kurşun vızılığı, bu "Ben sana bir sinek masalı söyleyeyim mi?" deyip duran sıvri sesin bizden istediği de böyle akılsız taraf tutmalara kapıtırıp bizi, bir yarıncıya doğru itelemek, sonra da belimize bastığı gibi tekmeyle denize, cuuump! Ki denize düşmüş olan memleket, sarılsın yılan! Dikta yılan! Yılan da soksun SOL yanımızı, İŞÇİ yanımızı! Ve inme insin, meflus olsun diye bednimizin o yan! Beynin sağ lobundaki merkezler sakatlanınca, sol paraliz olur. Çarpazlama yani. Toplum yaşamında ise Sağdaki egemen, acze düşüştü anda, SOLU haşat etmeye bakar. Yeniyi, tazeyi, geleceğin genç gücünü, filiz sınıfını, filinta delikanlıyı yere sermeye bakar...

Onun için bu cehennem sıcaklığı altında da mecburuz düşünmeye. Sevgi nasıl öfkeyle içiçeyse, eylem de düşünmeyle öyle içiçedir. Avara kasnak hareket, hareket değildir, ne de bereket getirir. Bereket getiren tutum, yüreğiyle düşünün, beyniyle duyan insanlığın eylemindedir, elindedir. Köhnemişin, o pintinin, o simsarın, o sarrafın, o hinoğlu hinin bizler için, emekçi yığınlarımız için ne dümenler düşündüğünü kestirmeyi, hesaplamayı, ona göre önlem almayı bellemeliyiz. Dümene geçemeyiz. Dümene geçemediğimiz için de boyların denizin dibini. Yani dikta, özgürlüğü, faşizmi doğal sayar, sarılırsın yılan. Yakala yılanı boynundan, çal yere arkadaş! Çünkü o sana deniz diye yutturmağa çalıştırdı, senin toprağın, o ekip biçtiğin ve ürettiği ele kapırdığın toprak. O toprağa hem aklınla, hem yumruğunla sahip çıkacaksın! Gavurun, domuzun oyununu bozacaksın! "İktidar namusunun ucundadır" ama, namı da aklın ucundadır. Ateşleyelim aklılarımızı, beş duyumuzu, gözümüzü, tenimizi, damarlarımızı, burnumuzu, terimizi! O ateşle yürüyorum şimdi Manastır tepesine doğru, bu işi beceremediği için Alpaslan'a (Türkçe değil) mağlup düşen Romanos Diogenes'un gözüne mül çekilip, öldürüldüğü tepeye doğru... Biz ateşle oynarız, oynarız ama, ateşelerin ve attarların bizimle oynamasına müsaade etmeyiz, böyle beşeliğe bel vermeziz. Enayitlik devrimcilik değil, enayitlik. Tek yolun, tek yolu var, haklı, akıllı ve güçlü olmak!

MUSTAFA AY
(1956.....)

Vuruldu kavgada
Dağ gibi düştün
Zelzelen duyuldu
Dört bir tarafa

Devrimci arkadaşımız
pusuda faşistlerce katledildi.
Anısı faşistlere karşı mücahede ve halkımızın kalbinde yaşıyor.

SELENDİ, Hacılar, Güllüce
Çorak, Turpucu, Yağcı,
Avlaja, Karabeyler, Çamlıca'dan devrimci arkadaşları ve ailesi

(Demokrat: 909)

HALKIN DİLİNDEN

Kıbrıs'tan
sesleniyorum

Sizlere Kıbrıs'tan sesleniyorum. Ben aslen Çorum'luyum. Üç yıldır Kıbrıs'ta çalışmaktayım. Sungurlu ilçesinden faşist okul idaresi (1976-1977) döneminde ayrılmak zorunda bırakıldık. Okuldan ayırdılar bir kumamızı ama halkımızdan, haklı mücadelemizden ayıramadılar.

Ben Kıbrıs'ta faşist me karşı mücadele eden tüm yurtsever halkımızı saygı ile karşılamaktayım. Çorum'da çıkarılan ve faşist katliam girişimlerini halkımıza en doğru dürtüst olarak sizler anlattınız. Bundan dolayı yurtsever demokrat aydınlarla dostça selamlarımı, yollar onlara saygılarımı sunarım.

Emekçi halkımız şu nu iyi biliyor ki, Türkiye'de tüm bu oyunlar emeğe ve insana düşman edilmiş faşist canilerin ve onların yönlendiren politikacıların eseridir. Alevi ve Sünni çatışması filan yoktur.

Emperyalizmin "böl ve yönet" oyununun sahnesinden başka bir şey değildir. Getirecekleri düzen halk düşmanlarının faşizmidir ve insanların uşak olarak kullanılacağı en adi rejimdir. Sizlere sesleniyorum.

Tüm devrimciler sosyalistler, sosyal demokratlar, sizin birliğiniz mutlaka sağlanmalıdır. Burada herkes görev düşmektedir.

Faşizm kendisinden ol mayanı katledecektir. Şu ana kadar kaybettığımız arkadaşlarımızı, kardeşlerimizi,

tüm yurtsever ve anti faşist yurttaşlarımızı düşünerek, anılarına saygımızı, yeni yeni faşizm kurbanlarını önmek için mutlaka tek bir yumruk, tek bir yürek olmalıyız. Faşizmi geriletecek ve yıkacak tek güç bizim yumruğumuz olacaktır.

MAZLUM
İNSANLARA
NEDEN
KIYILIR
UZUN SÜRMEZ
KİTLELERE
YAYILIR
BİR GÜN
GELİR SAVAŞ
DAVULU
DÖVÜLÜR
YAŞATILMAZ BU
YURTTA
KANLI
FAŞİZM
A. İPEK GİRNE

Oto ve traktör sahipleri
yetkililere sesleniyor

Bizler Çayıralan (Yozgat) ilçesinde ve köylerinde nakliyecilikte uğraşmaktayız. Durumumuz şudur, bizler vatandaş olarak ilçemizde açık gözlülikle geçen bazı kişiler tarafından sömürülmekteyiz. Şöyle ki bundan bir ay evvel ilçemizde yapılan taşıtlarımız trafik muayenesinde her taşıt için 200-300 ve bu gibi ücretler alındı bunun sebebi anılamadık. İlçede serbest muhasebecilik yapan ve Şöforler Derneği Başkanı

gini yürüten şahsın bunu tezgahladığı hepimizce bilinmektedir. Fakat hiç bir hak iddia edemiyoruz. Bu durum ilçede ve köylerde bulunan bütün vasıta sahiplerinden alınan bu paraların illgillerce bilhassa anlaşılmasını ve bizleri sömürü olarak kullanan kişinin cezalandırılmasını arz ederiz.

BÜTÜN OTO VE
TRAKTÖR
SAHİPLERİ ADINA
BİR VATANDAŞ
H.K.

BU ÇAĞDA

Sen küçük kardeşim
uçurtmanı
Özgürce uçur,
Bulutlara doğru
yıldızlara kadar,
Sen üniversiteli arkadaş
al kitabını
yürü halkın içine.
Doğuya doğru
batıya kadar,
ve bacım sen ise
bir yuva kur
Bir ibo, bir haydar bir denizgili
ve beni doğur....
Ali AKKAYA

KÜÇÜMEN

DÜN GECE RÜYAMDA
TAVUK GÖRDÜMAMA TAVUK
YİYEMİYORUZ...GERÇEKÇİ OLMAKTAN
ÇOK MUTLUYUM...

Haslet Soyöz

Türkiye işçi sınıfının yiğit
evladı, T.Maden-İş Sendikası
Genel Başkanı

KEMAL TÜRKLER

Demokrasi düşmanı faşist canilerce
alçakça katledildi...Değerli arkadaşımızın acısını yüreğimize
gömdükMücadelesi yolumuzu aydınlatacak, anısı
yaşayacakPETROL-İŞ
MERKEZ YÖNETİM
KURULU

Demokrat: 909

ACI KAYBIMIZ

Acısı büyüktür işçi sınıfının...
Acısı büyüktür
Tüm demokrasiden yana olanların...
İşçi sınıfı, emekçi halkımız,
"Acısını yüreğine gömüp"
"yüreğine taş basıp"
oturmuyor bir kenarda,
oturmuyacak...

KEMAL
TÜRKLER

GÜNEŞLİ DÜNYA

Demokrat: 909

İşçi Sınıfının yiğit evladı, demokratik-ekonomik kazanımlarımızın büyük neferi Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı

KEMAL TÜRKLER'in

22 Temmuz 1980 günü işçi sınıfı düşmanı faşist canilerce katledilmesini nefretle kınıyoruz.

Mücadelesi Türkiye işçi sınıfına rehber olacaktır.

İSTANBUL YOL-İŞ
SENDİKASI YÜRÜTME
KURULU

Demokrat: 909

UNUTMAYACAĞIZ

Yiğit Maden İşçilerinin Sınıf
Sendikası MADEN-İŞ GENEL
BAŞKANI
KEMAL TÜRKLER
Faşistler tarafından
katledildi. İşçi
sınıfımız unutmayacak
ve affetmeyecektir.
Anısı mücadelemizde
yaşayacaktır.
DİSK-TEKSTİL

KEMAL TÜRKLER

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ
24 TEMMUZ

1963 İstanbul Topkapı'da Samur Saç Fabrikası'nda ücretlerinin arttırılmasını isteyerek işçiler 24 saatlik bir oturma grevi yaptılar.

VEDAT DEMİRCİOĞLU 8 gün önce İTO Yürüdü'nu basan polisler ile öğrenciler arasında çıkan çatışmada 3. kattan atılan hukuk fakültesi öğrencisi kaldırıldığı hastanede kurtarılarak sabaha karşı öldü.

1970 Ankara Banknot matbaası işçileri, işverene gerekli süre tanıyan sendikalarını protesto etmek için direnişe geçtiler.

1972 Kayseri'de Genel-İş üyesi belediye işçileri greve başladı. Greve otobüs işletmeni, Su-Fen İşleri Temizlik İşleri Bağ ve Bahçe ile Mezarlık işlerinde çalışan işçiler katıldı.

Hatice Alankuş tutuklu bulunduğu cezaevinden kaldırdığı askeri hat tane öldü.

1977 Tunceli YSE'de işten atılan 185 mevsimlik işçi direnişe geçti.

Demokratik Halk Birliği'nin Lideri Zuazo:

'Faşizm bizle alay edemeyecek Bolivya asla yenilmeyecek!'

La Paz
(AJANSLAR)

● 29 Haziran'da yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazanan ancak, seçim sonrası ordu tarafından yapılan darbeye başa geçmesi engellenen Demokratik Halk Birliği lideri Zuazo, darbecilere karşı direniş çağrısını tekrarladi.

● Maden Bölgesinde şiddetli çarpışmalar olurken, halkın genel grev çağrısına ülkenin her yerinde uyduğu haber veriliyor

örbhas etmek için böyle bir girişimde bulunmayı zorunlu saydıklarını savundu.

DİRENİŞ SÜRÜYOR

Bu arada Başkent La Paz'da halkın, ilan edilen genel greve uyduğu, kepenklerini açanların ise süren çatışmalar nedeniyle kapamak zorunda kaldıkları bildirildi. Darbeci yönetimin ise halkı işleri başına çağırması devam ettiği belirtildi.

Darbecileri destekleyen 'El Diano' gazetesi ise tutuklu olan Bolivya İşçi Konfederasyonu Genel Sekreteri Juan Lechin tarafından kaleme alındığını ileri sürdüğü bir bildiri yayınladı. Söz konusu bildiri direniş son verne çağrısı yapılarak, başarısızlığa uğrayan direnişin sürdürülmemesi isteniyor.

Direnişin sürdürülmesinde kararlı olan demokratik güçler bildirinin sahte olduğunu açıkladılar.

Ülkenin güneyindeki maden merkezlerinde ise direnişin sürdürüldüğü ve direnişçilerle ordu birlikleri arasında yoğun çarpışmalar olduğu bildirildi. Direnişçilerin ellerinde bulunan radyo istasyonlarını ele geçirmeye çalıştıkları da bildirildi.

şan ordu birliklerinin, madenlere sığınan halka ateş açtığı, çok sayıda insanın ölümüne neden olduğu kaydedildi. Ölenlerin sayısının anlaşılmaması için, ölenlerin karargahlarına taşınmasını emreden darbecilere karşı ülke çapında duyulan tepkinin her geçen gün biraz daha şiddetlenerek sürdüğü gözleniyor. Çok sayıda zırlı araçla çevrilen La Paz Üniversitesi de büyük bir kargaşa haline getirildi.

PARİS'TEKİ BOLİVYA ELÇİSİ İŞGAL EDİLDİ

Öte yandan Bolivya İşçi Merkezi (COB) ve Demokrasiyi Savunma Ulusal Komitesi (CONADE) tarafından yapılan çağrıya uyan bir grup Bolivyalı, önceki gün Paris'teki Bolivya Büyükelçiliğini işgal etti. Direnişçiler, Büyükelçiliği faşist darbecilere karşı bir direniş mevsisi haline getirmeye kararlı olduklarını açıkladılar.

Bu arada Kopenhag'daki BM Kadınlar Konferansının yapıldığı binanın önünde Bolivya'daki darbeye protesto eden bir gösteri yapıldı. Siyah giysiler içindeki 600 kadar kadın, Bolivya'daki "kız kardeşleri" için bağış topladılar.

DARBESİ KARŞI DİRENİŞ SÜRÜYOR

Bolivya'da sivil ve askeri faşist güçlerin işbirliğiyle gerçekleştirilen darbeye karşı halkın başlattığı direniş bastırılmıyor. Yukarıdaki fotoğrafta yolları barikatlar kuran direnişçiler görülüyor.

Libération

Hükümet darbesi kaçınılmazdı

Bekleniyordu, kesindi, tahmin ediliyordu. Oluştu da: 1824'ten bu yana 189. darbe. Bolivya kendi ritiminde sürüyor: 9 ayda bir hükümet darbesi. Bu ülkede normal bir seçim yapıldığında ordu ne yapacağını bilemiyor. Generaller, tüm yetersizlikleri, tüm kokuşmuşlukları, katliamları, yalanları ve baskıları yetersiz kılınca, bu kez darbe ödevini yerine getirir çünkü, Demokrasi ufkunda bir sol hükümet görünür gibi olur olmaz başkaldırmayan bir garnizon, 'uluslararası komünizmin ve Castroculuğun' yolunu kapamak için 'ulusal onarım' cuntası oluşturmayan bir silahlı kuvvetler komutanı sırında taşıdığı üniformaya layık değildir!

Hükümet darbeleri öylesine sıradan bir iş haline aldı ki, bir değerlendirmeye yapılabilmek için, aralarındaki küçük farkları ele almak gerekir: Ortanın göbeğinden faşizmin yabaniliğine varıncaya kadar. Bunun son bir örneği ise Hugo Banzer iktidara gelmişti. İktidardan uzaklaştırıldıktan sonra, 29 Haziran'da yapılan seçimlerde demokratik bir oyun oynadı. Elbetki kazanmak koşuluyla yapı bu. Ama sol ittifakın adayı UDP'li Siles Zuazo tarafından yenilgiye uğratıldı. Artık sıra general Luis Garcia Meza'ya geldi, silahlı kuvvetlerden general Waldo Bernal ile Deniz kuvvetlerinden amiral Oscar Terraza ile birlikte iktidarı paylaşıyor artık. Başkan Lidia Gueller tutuklandı, zaten muhafızları da sarayı korumuyordu, ardından Sosyalist Parti önderi Marcelo Guiraga ile MIR başkanı Oscar Eid, İnsan Hakları Birliği Başkanı Peder Julia Tumivi tutuklandı; hesaba katılabilecek tek muhalefet gücü olan sendikacılar

ateş açıldı. Bolivya İşçi Merkezi yönetici Juan Lechin yaralandı, maden işçileri sendikası önderi ve komünist milletvekili Simon Reyes öldürüldü.

Geriye kalansa kentlerdeki ya da Altiplano'daki halktır. Bu halk, zırlı araçları durdurabilecek tek gücün genel grev, bütün ülke çapında bir kitle ayaklanması olduğunu pek iyi bilmektedir. Yaptığı tüm savaşları kaybedip, tüm hükümet darbelerini başarmış bir ordu karşısında La Paz'da Cochabamba yolunu kapayan, gücüz barikatlar diken 4000 köylü, Catavi'de, Siglo Veinti'de ya da Oruro'da ayaklanan Tannm işçileri ile maden işçileri, zorunlu olarak yeralında çalışan yöneticiler ne yapabilirler?

Bir yandan yaptığı bütün seçimleri başıyla sonuçlandıran ve 28 Temmuz'da 12 yıldan bu yana ilk kez seçime göreve gelen bir başkana sahip olan komşu ülke Peru'nun Ant Paktındaki "kardeş" ülkeleri (yani Venezuela, Peru, Ekvator ve Kolombiya'yı) Bolivya'daki yeni yönetimi tanımamaya çağırması ve benzeri tepkiler, Bolivya'daki zırlı araçlar üzerinde etkili olmuyor. ABD elçisi geri çağırıldı, askeri ve ekonomik yardım askıya alındı; bütün bu tedbirler Darbe'ye karşı çıkan ve ülkede demokratik bir süreç yaşanması gerektiğini savunan Jimmy Carter yönetiminin de olanları onaylamadığını göstermeyi amaçlıyor. Bolivya şu iki seçenekle karşı karşıya: Ya yeni bir askeri hükümet ya da iç savaş. Kendini acımasızca ortaya koyan bu yeni cuntadan kurtulmak için yalnızca bu seçenek var ortada.

EKONOMİ

Türkiye topraklarının binde 7'si Eczacıbaşı'na "petrol araması için" kiralandı

EKONOMİSERVİSİ

Reem Gazetesi'nin dünkü sayısında yer alan bilgilere göre Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Eczacıbaşı Holding'e bağlı Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne (ESAN) 530 bin hektar kaplayan 11 adet petrol arama ruhsatnamesi verildi.

Hakkari Urfa ve Tekirdağ'da İkizler, İstanbul Çankale, Balıkesir, Irmir ve Adıyaman'da da birer petrol sahası, Türkiye yüzölçümünün binde 7'si olan 530 bin hektar genişlikte.

Edinilen bilgilere göre, ESAN, 3 yıl süreyle aldığı petrol arama ruhsatlarını, kuruluşunu henüz tamamlamamış olan EPAS Eczacıbaşı Petrol Arama ve İşletme Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne devrederek diğer yandan bir Kanada petrol şirketi olan Türkkan Petrol Limited'in de Urfa'da bulunan 50 bin hektar kaplayan arama ruhsatını ESAN'a devrettiği öğrenildi. Yapılan anlaşmaya göre bu alandan ESAN'ın çıkaracağı petrolün %30'u Türkkan'a ait olacak. Ayrıca ESAN'ın yapacağı petrol aramaları sonucu açılacak arama kuyularından ticari miktarda petrol keşfedilirse yapılacak yatırımlarla diğer masraflar ve elde edilecek gelirler Türkkan'ın hissesi %60, ESAN'ın payı da %40 olacak.

Reem Gazetede yer alan bilgilere göre TPAO'ya da Antalya yöresinde bir arama ruhsatı verildi. Ermen adlı Türk Petrol Şirketi Diyarbakır'daki 50 bin hektarlık arama ruhsatnamesinin %80'i Alaaddin Middle East adlı yabancı petrol şirketine devretti.

İğiller, Eczacıbaşı'dan sonra Transitrak Holding'e Koç Holding'in de yeni arama ruhsatları alacaklarını, böylece petrol yasaının sağladığı olanaklardan yararlanma yoluna gideceklerini belirttiler.

Petrol kesimindeki tekeller Petrol Kanunu'nun sağladığı geniş olanaklardan yararlanıyorlar. Örneğin petrol tekelleri petrol faaliyetlerinde kullanacakları malzemeyi gümrüksüz getiriyorlar. Tekellere kendileri için gerekli olan ve yerli kaynaklardan sağlanması mümkün olmayan ham petrolü de gümrüksüz getirme olanağı sağlanmıştır. Sadece 1973-1977 yılları arasında bu yolla 71 milyar TL'lik malzeme ve ham petrol gümrüksüz ithal edilmiştir.

Petrol Kanununa göre tekellerin net kazançları üzerinden ödemeleri gereken vergiler ve hissedarları adına yapmaları gereken

gelir vergileri tevkifatı toplamı %55'i geçmez. Kaldı ki %55 en üst sınırdır. Uygulamada tekeller net kazançtan toplamı %43'ü, ancak bulan kurumlar, gelir ve mali denge vergileri ödemektedirler.

Ayrıca, petrol tekelleri kurumlar vergisi kanununun 14. maddesinde yasadışı indirimden yararlanmadıkları gibi, sağladıkları harardan devlete ödedikleri, "Devlet hak ve hissedarları" ni tükene payını arama, sondaj giderlerini ve ekonomik olarak verimli olmayan kuyuların giderlerini de indirmektedirler.

GÖSTERGE

BUGÜN CANIM YAZI YAZMAK İSTEMİYOR

Arslan Başer KAFAOĞLU

Gazeteye gelince kara bir haber... Gencecik bir fidan kökünden koparılmış: Arkadaşımız Recai'nin doğruluk ve demokrasi için sömürüye son veriş çalışmalarında katledildiği haberi verildi...

Morg, cenaze, çelenk... Bunlar yavru Recai'den o kadar uzak şeylerdi ki...

Arkasından TIP'de yıllarca arkadaşlık ettiğimiz 30 yıllık sendikacı Kemal Türkler'in ölüm haberi geldi... Son yıllarda seyrek rastlaşıp konuştuğumuz rahmetli, sınıf sendikacılığının Türkiye'de ilk öncüsü SADA ve DISK'in kurucu başkanıydı... Sendikacılığımızda koca bir çınar devrildi... Siz siz olun da, dayanın yazı yazın...

Uluslararası ve Türkiye işçi sınıfının yiğit evladı, ülkemiz ilerici sendikal hareketinin seçkin önderi, TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU DISK'in kurucularından ve 11 yıllık eski Genel Başkanı ve TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI'nın Genel Başkanı, DÜNYA BARIŞ KONSEYİ üyesi ve TÜRKİYE BARIŞ KOMİTESİ Onur Kurulu üyesi

KEMAL TÜRKLER

22 Temmuz 1980 sabahı alçakça katledildi.

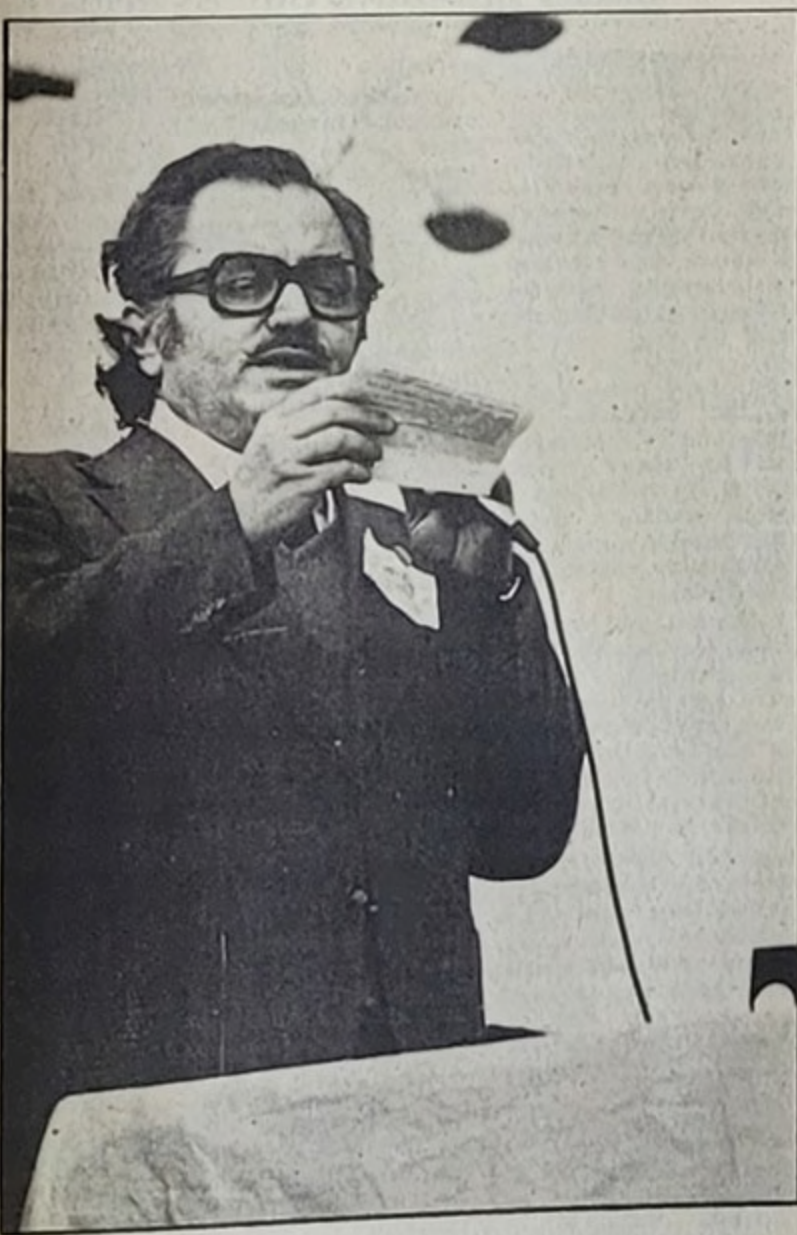
Hiçbir baskı, ne denli alçakça olursa olsun hiç bir saldırı, işçilerin, emekçilerin, halkımızın, demokrasi ve ulusal bağımsızlık kavgasını, savaşı ve sömürsüz bir dünya yaratma savaşımını durduramayacaktır.

Faşist terör odaklarının arkalarındaki işbirlikçilerin, vatan ve halk düşmanlarının karanlık emelleri başta işçi sınıfımızın çelik duvarına çarpa çarpa kırılacaktır.

O'nun adı, saygınlığı ve yiğitliği anılardan asla silinmeyecek, daha da büyüyecek ve bayraklaşacaktır.

Tüm üyelerimizin uluslararası işçi hareketinin, Türkiye işçi sınıfının, ulusal bağımsızlık ve demokrasi yanlısı tüm kamuoyunun başı sağ olsun.

**TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI
GENEL YÜRÜTME KURULU**

GÜNÜN GÖZLEMİ

CHP'de son durum

Turan TEMUCİN

İzinde olmamız nedeni ile olayları biraz geç ele alabiliyoruz. CHP'nin genel görüşmesi de böyle oldu. Şimdi bu yazı yazılırken, genel görüşmelerle ilgili olarak her-kesin görüşlerini söylediklerini, yorumunu yaptığını ve genel görüşmeden sonra bir takım olayların da geliştiğini biliyoruz. Bir de bu yazıyı erken yazıyoruz, ama geç yayınlanacak.

Partilerin program ve ilkelerinden çok kendi çıkarılarının ve gruplarının ilkelerini önce çıkaran partilerin bulunduğu her siyasal parti- nin doğal görünümü CHP gibi olur.

1960'dan sonra henüz bilinçlenmemiş hal- kın, iktidarı, ısrarla Demokrat Partinin devamı olduğunu söyleyen AP'ye vermesi ve 1970 lere kadar sürekli AP'nin ya da onun güdümünde olan iktidarların hükümet olması CHP'yi sarstık- ça sarstı. 27 yıllık tek parti iktidarından sonra yaklaşık bir on yıl da muhalefette kalan CHP'ye yaklaşık kırkbeş yıllık bir iktidarı say- mazsak yirmi yıldır hala muhalefette.

12 Mart'ta CHP de alımlımdı sloganlar or- taya çıktı. Bu sloganlar daha önceki 'ortanın solu' çıkışından farklı idi ve sloganları Genel Başkan Sayın Ecevit söylüyordu. 12 Mart'ın zulmü, faşist yöntemi ve işleyen idam seh- paları halka bir açık faşizmin ne olduğu ha- kında yeterli bilgin vermişti.

Hesap soracağız, diyorodu sayın Ecevit. 141, 142'nin kaldırılması, halk iktidarın- dan söz edilmesi gibi sosyalist istemler bir anda CHP çevresinde halk yığınlarını kıldırdı. Halk CHP'yi de, Sayın Ecevit'i de umut olarak görüyordu. Bir umut adamı, bir umut partisi or- taya çıkmıştı.

1974'ün yedi aylık iktidarı döneminde CHP koalisyon zorluğu nedeni ile söylediklerini ya- pamıyordu. Ne var ki halk halâ umudunu CHP'ye bağlamıştı ve özellikle kendi dışındaki solla diyalogu koparmayan CHP'ye güçlüydü.

1977 seçimleri geldiklerinde CHP de Merkezi oluşturan bir grup tüm iyi şeyleri yıkabilmek için adeta yarışa kalktı. Kendi dışındaki solla kapılar kapanyor, özellikle Sayın Ali Topuz genel merkezde söyledikleri tartışmasız kabul edilen bir kişi olarak görünüyor. Seçim arife- sinde solla ipler koparılmış, vetolar hiç bir man- tığa sığmaz ölçülerle uluşmuş ve kontenjanlar ise kimsenin anlamıyacağı şekilde yapılmıştı.

Bir örnek: Bağımsız Mardin Milletvekili Nu- rettin Yılmaz veto ediyor, onun yerine Metin Musaoğlu liste başı yapılıyor. Sonuç ne ol- du? Bağımsız olarak seçilen Nurettin Yılmaz CHP'nin iktidarı döneminde ve iktidarından sonra namus beldiği tek oyu ile CHP'nin yan- ında oldu. Metin Musaoğlu'na da kerhen destekli MC iktidarının bakanlığı koluğunda.

Erol Köse Genel Merkez'in gazabına uğradı, ama izmit bededisi de CHP den gitti.

İstanbul'da vetolar gıyotini gibi işledi. CHP, CHP milletvekili olarak 1977 seçimlerine gire- cek Mehmet Sönmez'i de veto etti. Olacak iş, değildi. Dört yıl milletvekilliği yapmış Sönmez milletvekili olamaz diye veto ediliyordu. Sonra ne oldu? Mehmet Sönmez beğlenin gücü ile son seçimde gene CHP den senatör oldu.

Bu örnekleri uzatabiliriz. Hem de çok arttı- rabiliriz. Dememiz şu demek:

Genel görüşmeler sırasında Sayın Ecevit'e yüklenenler arasında tüm bu işlerin so- rumluları da var. Özellikle de onlar yük- leniyor. Oysa onlar, örneğin Sayın Ali Topuz, bu hatalar içinde olmasa idi CHP 1977'de aya- ğına kadar gelen iktidarı kaçırmazdı. Şimdi Sa- yın Ecevit'i suçlayanlar o zamanlar O'nun en yakın çevresi olarak partiyi daha objektif yönetebilselerdi bugün bu sonuca gelmezdi.

Eğri oturup doğru konuşursak böyle konu- şmak gerekir.

Yanlışları tekrarlamakta, hataları tekrarla- makta hiç bir yarar yok. CHP'yi bugünkü du- rumuna ne şu kişi, ne bu kişi, birlikte düşün- memek getirdi.

Faşizm geldi CHP Genel Merkezi'nin kapısı- na kadar dayandı. CHP halâ suçlu anlamda uğ- raşıyor.

Gün aklı gündür, birlik olma gündür. Başkalarına sorulmayan hesapların kendile- rine sorma günü değil.

İLAN

MANİSA İLİ AHMETLİ BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1- Belediyemizde kaba inşaatı bitirilmiş bulunan yeni belediye hizmet binasının ikinci kısmı inşaatı 1.164.310,20 Lira karşılığında kapalı zarf usulü ile ihaleye konulmuştur.

2- Bu işe ait şartname V.S. evrak her gün mesai sa- deri saatlerinde Belediyemizin Plan İşleri Biriminde görü- lebilir.

3- İhaleli; 11.8.1989 Pazartesi günü saat 14.00 te Belediyeye Encümeninde yapılacaktır. Geçici teminat 34.930,00 Lira olup teminatli ihale Kanununun 2. ve 3. nci maddelerinde yazılı şartlara nazik olmaları şarttır.

4- İhaleye girecek olanların ihale gününden en az üç gün önceki yazılı belgeleri imzaları ve teklif mak- turlarını ihale saatinden bir saat önce Başkanlığa verilmeleri şarttır.

5- Postada vakit gecikmeler kabul edilmez.

AHMETLİ BELEDİYE BAŞKANLIĞI
(B.18339)-906

İLAN

KAUÇUK-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız 275 Sayılı Kanun Hükmeleri uyarınca, aşağıda anılan ve adresleri belirtilen işyeri işverenleri ile Toplu İş Sözleşmesi yapacaktır.

MELKAPORM MELAMİN-KAUÇUK SAN.TİC.A.Ş.
Bomonti Fırın Sk. No. 107
SİSİLİ/İST.

İNÇİ PLASTİK SANAYİ
Oyuncaklar Cad. Altın İlac. P.D. Arka Yüzü Sk.
TOPKAPI/İST.

(B.5397)-905

Ecevit: DGM ve Fevkalade Hal Yasası'nın çıkartılmasına izin vermeyiz.

ANKARA (DEMOKRAT) CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün TBMM birleşik toplantısının saat 16.00'de başlayan birleşiminde, "terör" için genel görüşme üzerinde görüşle- rini açıklarken, DGM ve fevkalade hal yasaının çı- kartılmasına izin vereme- yceklerini bildirdi.

Ecevit, "terör"ün 15 yıl önceden ortaya çıktığını, 6 yıldır turanmış içinde bulunduğunu, son günlerde de günlük ortalamasının 1974 yılının 4 katına ulaştığını söyledi.

Terörün asıl amacının parlamentere demokrasiyi işlemek hale getirmek ol- duğu görüşünü savunan CHP Genel Başkanı "15 yıl önce kitleler iktidardan bu- lunanlar tarafından silah- landırılmış, kamplarda eğit- im yaptırılmıştır" dedi.

İçişleri eski bakanının "ağ eylemler de devlete zarar veriyor" şeklindeki açıklamalarından sonra gö- revinden alınmaya zorlan- dığını ifade eden Ecevit, Fatsa'da kaba maskeli ki- şilerin kullanıldığını hatırlat- tı ve "hükümet o ayı- pa yaylamak ve kara mas- keyi yüzünde taşımaktadır. Türkiye'deki olaylar karış- tırma bakanı değiştirmek değil, kafa değiştirmek lazı- mdır" diye konuştu.

Komünizmin bir bahane anıl hedefini CHP olduğuna, bunun da bakanların ko- nuşmalarından açıkça belli olduğunu kaydeden Ecevit, Sosyal Demokrat Partilerin komünizmin konusunda en büyük engel olduğunu ifade etti.

Ecevit, yetkilileri ala- bildiğine artıran yasaların çözüm getirmeyeceğini de belirttikçe konuşmasında, "İran şahının elinde o yet- kililerin fazlası vardı. Ama onu koluğunda tutmaya yetmedi" diyerek, iki ko- nuda iktidara itilafları bu- lundugunu söyledi, şöyle devam etti:

"Biri DGM, ikincisi fev- kalade hal yasaıdır. Biz hala Ordu Valisini, emniyet müdürünü görevde tutan bu hükümetin amacı ve ha- kim atama izni veremeyiz. Kırşehir ve Yozgat valile- rin görevde tutan, kara maskeli muhbirler kullanan bir hükümet fevkalade hal yasaı çıkarıma izni vere- meyiz"

Ecevit, konuşmasının son bölümünde ekonomin- ge sosyal ayrıkları bir yana bırakarak yurttaşların ve ulusun biraraya gelme- sinin kolay olduğunu söy- ledi.

AP'NİN GÖRÜŞÜ

Daha sonra kürsüye ge- len ve partisiz adına görü- lerini açıklayan AP grup başkanı vekili Gıyasettin Karaca, Türkiye'de en bü- yük tehlikenin "komün- izm" olduğu görüşünü yin- leledi ve millet ve ülke bütünlüğü için biraraya ge- linerek fevkalade hal yasaı ile DGM yasaı ve siki- yonnetim komutanlarının yetkilerini artıran yasaların çıkartılmasını istedi.

MSP'NİN SÖZLERİ

MSP Grubu adına ko- nuşan İdris Arkan terörün CHP ve AP birlikteliği ile- lenemeyeceğini söyledi. Arkan "terör"ün, silah ka- caklığından kaynaklan- dığını ve bunun önlenile- mesi için çok sıkı önlemler alınması gerektiğini kay- detti.

MSP Konya

Parlamenteler:

"Konya'da huzur bozulursa bunun sorumlusu taraf tutan devlet görevlileri olacaktır"

HABER MERKEZİ MSP Konya Senatu- rü Ahmet Remi Hatip, Mil- letvekilleri Tahir Bayrak- kırkçık, Şener Battal Be- lediye Başkanı Mehmet Ke- ociler, MSP İl Başkanı Ali Güneri ve Merkez İlçe Başkanı Mehmet Ali Döner MSP Konya İl Merkezinde düzenlenen basın top- lanımında "Ülkedeki oluklu- lara süren bu kitleler Konya'yı anaer ve terörün kucağına atmak istemektedir" denildi.

Toplantıda, taraf tutan görevlilerin hesap soru- lacığı belirttikçe gö- rüşleri verildi: "Kon- ya'da ülkedeki sayıları ve kuvvetleri çok azdır, polis desteğini çektiği tak- ridedi hiçbir yapamazlar. Bu silahlıyet kamuya, Şim- diki kadar Hazeri Eyyüp sahn gösterdik. Ama artık sabır gücümüzü yitirdik. Olaylarda özellikle pol- isindeki bazı parti ajanları önemi beliriyor. Kon- ya'da bundan sonra huzur bozulursa, bunun soru- mlu bir kişi kendisi bilmez, taraf tutan devlet görev- lileri olacaktır, biz bu gibi görevlilerin hesap sorma- sını biliz."

MSP parlamenteleri ülkede olduğu bilin- en bazı kişilerin emsalfan zorla par- adıklarını da sözlerine ek- lediler.

Devrimci Metal-İş AEG-ETİ'de yetki aldı

HABER MERKEZİ Devrimci Metal-İş Sen- dikası, dün Gebze İş Mah- kemesinde yapılan yetki duruşması sonucunda 660 işçinin çalıştığı AEG-ETİ'de yetki aldı.

Devrimci Metal-İş Sen- dikası, Kasım 1979'da AEG-ETİ'de yetki alması, ancak daha sonra Otomob- il'in "toplu sözleşme çak- rınımsı yanlış gazetele yapı- lı, böylece uluslararası ol- duğu" gerekçesiyle iptal edilmiştir. Yetki prosedürü

tekrar bağlatılan AEG-ETİ'de 4 Temmuz 1980 tari- hinde Otomobil-İş yetki al- mış, ancak 660 işçinin çalış- tığı işyerinde 676 işyö- rene Devrimci metal-İş Sen- dikası, Otomobil-İş'in yetki- sine itiraz etmiştir. İş- çiler de Otomobil-İş'in yetki- sine karşı çıkarak irade beyanında bulunmak iste- mislerdi.

Uzun süren yetki mü- cadesi sonunda, Devrimci Metal-İş Sendikası, önceki gün Gebze İş Mahkeme- sine AEG-ETİ'de yetkili kılın- di.

İlan

İLAN

İSTANBUL 5 NCI İCRA MEMURLUGUNDAN

98/4812

Mahcup olup satılması karar verilen 65.000 Lira değerinde Saba marka televizyon, Regulator, am- bra marka camazı makinesi, Niverton marka masa radyo- su, Hariflex, Singer marka makinesi ve Fırın ocak- ısı tipü perabere" açık artırması 28/7/1989 günü saat 16.15 arası Sultanahmet Ocak Sokak No. 18 İlan Yedimlilik Müessesinde yapılacaktır. O gün verilecek bedel muhammen kıymetinin %75'ini bul- madığı takdirde 29/7/1989 günü aynı mahel ve saatte ikinci satışı yapılarak önceki pey sürene ihale edilece- ği, ihale karar pulu ve delilayın alıcısı alt bulun- duğu ilan olunur.

(B.5392)-907

BURSA BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Sular İşletmesi Müdürlüğü ihtiyacı olan 3000 adet kolye su prize yaptırılması 2490 sayılı yasa hükümleri gereğince kapalı zarf usulüyle ihaleye konul- muştur.

İşin tamamının muhammen bedeli 7.200.000.- Lira, geçici teminatı 216.000.- Liradır.

İhaleli Belediyemize Encümeninde 8.8.1989 Cuma günü saat 15.00 de yapılacaktır. Şartname ve Teknik resimleri Hesap İşleri Md. İhale memurluğunda görü- lebilir.

Eklilimeye istisrak edilebilen iş istekçilerinin a) Geçici teminatları, b) 1980 yılı teklifli Ticaret Odası Vektisi; (İstisrak şirket olduğu takdirde, bağlı bulun- dukları Ticaret Odasından akislerin ilanı tarihinden sonra alınmış belge ve şirket sirküleri veya Darnak Bel- gesi), c) Bir defa da en az işin muhammen bedelinin yarısı kadar muhammen bedelli veya en az 3000 adet bahse konu kolye su bağlama prizlerinden herhangi bir Belediyeye yapmış ve şartnameine uygun olarak tek- lim etmiş olgularını gösteren ibtilime belgeli işlek- tifikatları navi kapalı şartlarını ihale günü saat 14.00 e kadar komisyonumuzda makbuz karşılığı verilmeleri ge- rekmektedir.

Telgrafla müracaat ve postada vakit gecikmeler ka- bul edilmmez, ilan olunur.

(B.18339)908

YITIK

Nüfus cüzdanımı yitir- dim, geçersizdir.

MEHMET HAŞİM OZAY

NASIR AYABAĞI

(B.18339)908

YITIK

J.E.T.T. Kooperatif ve kredi kartımı yitirdim, Ge- çersizdir.

(B.18339)908

Demokrat 899

İŞÇİLERİN SENDİKALAŞTIĞINI ÖĞRENEN İŞVEREN LOKAVT İLAN ETTİ

Caner Giyim Sanayii'nde 64 işçinin işine son verildi

● İşçi Serap Korkmaz: 'Sendikalaşmış öğrenen işveren yasa dışı lokavt ilan ederek bize, 'Ben sendikayı başıma amir istemem, eski diktatörlüğümü sürdürürüm. Sendika çekilsin siz içeri alayım' dedi."

HABER MERKEZİ

Bağımsız Devrimci Giyim İşçileri Sen- dikası Dev-Gi'nin örgütlediği İstanbul Çobangeme'de kurulu Caner Giyim Sanayii Fabrikası'nda lokavt ilan eden işveren, işyerinde çalışmakta olan 64 işçinin işine son verdi.

Caner Giyim Sanayii İşçileri, işverenin kendilerini düşük ücretle, hiç bir sosyal hak tanımaksızın ve baskı uygulayarak ça- lırdığını, ancak işyerinde Bağımsız Dev- Gi Sendikası'nın yetki alması üzerine tüm işçilere 10'ar gün izin verdiğini öne sür- rek, bünlerin bitiminde sendikali işçileri tasfiye etmek amacıyla yasa dışı lokavt uy- gulayıp 64 işçinin işine son verdiğini söy- lediler.

Aralarında 16 yaşından küçüklerin de bulunduğunu işçiler, her ay başında kendile- rinden algoritma primerlerin keşildiğini, an- cak bu primerin Sosyal Sigortalar Kuru- mu'na yatırılmadığını ve hastalandıkların- da muayene ücretlerinin kesildiğini belir- terek, çalışma şartlarını şöyle açıkladılar: "Birçokumuz algoritma kartları verdiğimiz ve primerlerin keşildiği halde, hiçbirimiz algoritma olup olmadığımızdan emin değı- li. Hastalandığımızda işveren bizi bir kli- nikte muayene ettiriyor ve muayene para- sı da ay sonunda ücretlerimizden kesil- yor. Ayrıca ücretli lalin verdiğini söyleme- sine karşın, lalin dönüştünde ücretlerimiz vermedikleri gibi, çalışmadığımız günler yü- zünden kendisine borçlu olduğumuzu id- dia ederek bizi hafta sonlarında da çalış- maya zorluyor."

3 bin 500 Lira ücretle 2 yıldır Caner

DYF-İş Federasyonu Genel Sekreteri Ömer Sönmez:

"Kıdem tazminatları gününde ödenmelidir"

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı DYF- İş Federasyonu Genel Sekreteri Ömer Sönmez,

Kıdem Tazminatlarının ödenmesi için alacaklı olduklarını be- lirttikçe, tazminatların za- manında ödenmesini iste- di.

Sönmez gazeteme- ze yaptığı açıklamada kı- dem tazminatları konu- sundaki gelişmelerden kendilerinin haberdar edil- mediğini, görüşmeleri Türk-İş'in yürüttüğünü belirttikçe "Hükümet kı- dem tazminatlarını kendi para politikasına göre ödemek istiyor" dedi.

Açıklamasında işçile- rin 25-30 yıl bekleyip kıdem tazminatı almay- a hak kazandıklarını da söy- leyen Sönmez daha sonra şunları söyledi: "Hükümetin Maden Federasyonuna 4 milyar DYF-İş Federasyonuna ise 1 milyar 650 milyon Lira borcu vardır. Türk-İş hükümetine bu parayı tak- sitle ödemesini teklif et- miştir. Fakat Maliye Ba-

kanlığı para kaynaklan- nın olmadığını ileri sür- mektedir. Görüşmeler hü- kümetle Türk-İş arasında sürdürülüyor, daha sonra da bize bu konuda bilgi veriliyor. Bu Türk-İş in hükümetle gelin gi- nev olmalıdır. Biz bunu tavip etmiyoruz."

DYF-İş Genel Sekre- teri Ömer Sönmez Çalı- şma Bakanlığı tarafından hazırlanan Kıdem Taz- minatları Fon Yasa Tas- arısı konusunda da değin- diği konuşmasını şöyle tamamladı:

"Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan bu tasarıya Türk-İş'in de kar- şılığı önerisi var. Biz bu her iki tasarıdan da ne ol- duğunu bilmiyoruz ama her iki tasarıdan birlikte meclis sunulmasını istli- yoruz. Eğer tamında iş- ten atılma halinde kıdem tazminatı ödenmesini ile ilgili bir madde varsa bu- na karşı çıkar, yasala- sını engelleyiz"

Demirel ve Ecevit köşkte buluşuyorlar

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakan Süleyman Demirel ile CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, köşkte buluşuyorlar.

Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çaylayangil, eski Başbakanlardan Nihat Erim'in öldürülmesi üzerine iki büyük parti il- derini Cankaya Köş- kinde yemeğe çağırmış- tı.

Çaylayangil, idderleri bu akşam saat 20.00'de yemeğe davet etmiş, ye- meğe başka bir konuşun katılmayacağı da bildiril- miştir.

Çaylayangil, Demirel ve Ecevit arasında yenilecek yemekle ülkenin içinde bulunduğu so- runlara çözüm aranacak ve iki büyük parti arasın- da uzlaşma yolları göz- den geçirilecek.

"Siyasi çevreler, CHP' nin 'onam hükümeti', AP'nin de bazı baskı ya- saları üzerinde ısrarı bir- tutum içinde bulunma- nı halinde görüşmelerin çıkmazla sürüleceğini bildiriyorlar."

YITIK

Nüfus Hukuk Cüzda- nımı kaybettim. Geçer- sizdir.

Mehmet SENYİĞİ

YITIK

Ortaköz Kız Yurdu De- pozito Makbuzumu yitir- dim, Geçersizdir.

BELKİS ORCALI

(Demokrat 916)

Elektrik Mühendisleri Odası İst. Şubesi, Gemi Mühendisleri Odası, Harita Mühendisleri Odası İst. Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası İst. Şubesi, Kimyacılar Mühendisleri Odası İst. Şubesi, Makina Mühendisleri Odası İst. Şubesi, Mi- marlar Odası İst. Şubesi, Ziraat Mühendisleri Odası İst. Şubesi, Maden Mühendisleri Odası İst. Şubesi, Orman Mühendisleri Odası, İst. Şubesi.

(Demokrat 916)

Demokrat 899

Demokrat 674

İşçilerin kıdem tazminatı alacaklarının takistile ödenmesi karara bağlandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı sendi- kalardan emekli olan iş- çilerin 7 milyar lirası ge- çen birikmiş kıdem taz- minatı alacaklarının tak- sitle ödenmesi kesinleş- ti. Hazine Genel Müdürü ve son olarak da Maliye Bakanı ile görüşen Türk- İş yetkilileri takistile öde- me konusunda anlaşılır.

Türk-İş'e hükümetin

22 aydır birikmiş olan kıdem tazminatı alacak- ları bir yıl içinde ve 15 takistile ödenecek. 1 mil- yarı 100 milyon liralık iki takistile temmuz ayı

Sendikaların alacak miktarları alacak işçi sayısı ile borçlu genel müdürlükler sunlar

Alacaklı İşçi Sayısı Borçlu

Maden Federasyonu 6036 TKİ ve EKI

DYF-İŞ 1725 TCDD Genel Müd.

Yol-İş 721 TCK Genel Müd.

Dok-Gem-İş 375 Denizcilik Bankası

Likar-İş 249 "

Likar-İş 79 TCDD Genel Md.

Likar-İş 168 Denizcilik Bankası

Borç miktarı

4 milyar TL

650 milyon TL

900 milyon TL

268 milyon TL

254 milyon TL

68 milyon TL

150 milyon TL

Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Sönmez:

"Son dört ayda 1987 işçi emekli oldu. Bunlardan sadece 2701 tazminatını aldı. Şu anda toplam 1 milyar Lira alacağımız var. Toplu sözleşme imzalandıkça sonra 7 bölgede ayırmamız gerekecek" şeklinde konuştu.

Konuşmasında karayö- larındaki baskılara da değinen Muzaffer Sönmez, bu hükümet döneminde 170 işçinin işten atıldığını, ke- dem tazminatlarının da ödenmediğini sözlerine ek- ledi.

Büyük tartışmalara yol açan 1978-1979 yılların- da ertelenmiş olan borç- lar, 800 milyon dolayın- da ve Temmuz 1980 Aralık 1981 arasında ödenmesi gereken borç- lar da dahil olmak üzere 4 yılı ödemesiz ve 4 yılı da ödemiş olmak üzere 8 yıl ertelendi. Türkiye ödemesiz devrede bu bor-

cu yüzde 10- kadarını peşin olarak ödeyecek.

Ote yandan 1982 yılın- na kadar ödenmesi gerek- en borçların yüzde 90'ı 3 yıl için konsolide edil- di. Geriye kalan yüzde 10'luk bölümü 5 yılı öde- mesiz 6 yılı ödemiş 10 yıllık bir erteleme prog- ramına alındı.

Fatsa'ya dışardan getirilen faşistler MHP binasına yerleştiriliyor

HABER MERKEZİ

Ordu'nun Fatsa ilçe- sinde Vail Resat Akkaya yönetimi düzenlen- en operasyonun son- ra Fatsa'ya Ünye ve Samsun'dan minibüslerle daha önce birçok suçla kamışmış ve aranmakta olan fa- şistlerin geldikleri ve MHP binasına yerleşti- rildiği bildirildi. Bu arada minibüslerle ilçe- ye gelen faşistler hakkında vali Akkaya'nın "Operasyo- nun sürü "olarak nitelen- dirildiği" haklarında

gıyabi tutuklama kararı olup bir kısmı tutuklanan faşistlerin de bulunduğuna öğrenildi.

Bilindiği gibi operas- yonun başlangıcında ilçe- ye getirilerek, suçuz yurttaşları ve onların ev- lerini güvenlik kuvvetle- ri ihbar eden maskeli ki- şiler için Ordu Valisi Re- şat Akkaya, Operasyon- nun sürü" demisti. Ak- kaya CHP milletvekillerin- in maskeli kişilerin aran- nan el kanlı faşistler ol- dukları çekinde sözle- rini de "Biz bilgi almak için kadınlara da aşk yaptırıyoruz. Bunlara orospu demek mümkün müdür?" diye yanıtlamış- tı.

Operasyonun son gün- lerinde görevli bir yüzba- şı, maskeli faşistlerden döndürün maskelerini ih- daretmek, kimliklerini ih- pat etmelerini istemi ve polis olduklarını öne sür- en faşistler tutuklanmış- tı. Daha sonra bu kişile- rin haklarında çeşitli suç- ların gıyabi tutuklama kararı bulunduğu açık-

lanmıştır.

Fatsa'da düzenlenen operasyon sırasında göz- altına alınanları savun- mak için ilçe- ye gelen CHP Milletvekili Ertuğrul Günay, Kaşif Enginyurt, Abdullah Can ve Vural Soytek'in mahkemelere sokulmaması konusunda Ordu Barosu da daha önce kararlaştırılan top- lanı ve genel bir görüşü önümüzdeki haftaya bır- aktı.

Avukatları adına konu- şan Vural Soytek'in Adli- ye poliler tarafından kesin emir olduğu gerek- çesiyle sokulmadıklarını söyleyerek, birçok suç- ların aranmakta olan fa- şistlerin Fatsa'ya mini- büslerle geldiklerini de öğrendiklerini söyledi.

CHP ORTAK GRUP TOPLANTISI

VE GÜNAY'IN KONUSMASI

Ote yandan CHP Or- tak grubunun dünki to- planısında konuşan Ordu Milletvekili Ertuğrul Gü- nay, "Ordu Vali ve Em- niyet Müdürlüğün işkya- ya ortak değil, işkya- nın kendisi olduğu or- taya çıktı" dedi.

Dün meydana gelen olaylarda sağ görüşlü 7 kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ
İstanbul, Aybastı ve Batman'da meydana gelen olaylarda sağ görüşlü 4 kişi, Adana'da MHP gençlik kolları eski başkanı ile Samsun'da MHP eski yönetim kurulu üyelerinden bir diğ. doktoru öldürüldü. Ayrıca Fatsa'da, maskeli faşistlerden olduğu öne sürülen bir kişi öldürüldü.

Mersin MHP binasına bomba atılırken, İzmir MHP binası silahlı tarandı.
Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olayların gelişimi şöyle oldu.

ADANA MHP GENÇLİK KOLLARI ESKİ SEKRETERİ ÖLDÜRÜLDÜ

Adana Kuruköprü Meydanında DSİ 6. Bölge Müdürlüğü İdari Servis Şefi ve Adana MHP Gençlik Kolları eski Sekreteri Baki Baltacı, kimliği belirsiz kişiler tarafından ateş sonucu öldü. Baltacı'nın ağır yaralı olarak SSK Hastanesine kaldırıldığı ve orada öldüğü öğrenildi.

Adana'da Çukurbirlik Personel Müdürü Nevzat Şajmaz'ın birliğe işçi alımı ve çıkarımı konusunda Adana Sıkıyönetim Komutanlığına yanlış bilgi vermemek için görevine atıldığı ileri sürüldü.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı'nın yayınladığı genelgeçerli kararname Nevzat Şajmaz'ın hiç bir gerekçe göstermeden iş yerinden işçi çıkarttığı ve yerine yeni işçiler aldığı halde, almadığını ileri sürdüğü, bildirildi. Komutanlıkça yapılan araştırma sonucu yeni işçi almadığını saptandığı ve Nevzat Şajmaz'ın bu yüzden gözaltına alındığı öğrenildi.

FATSA'DA MASKELİLERDEN ÖLDÜĞÜ ÖNE SÜRÜLEN BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Fatsa'nın Mustafa Kemal Paşa Mahallesi'nde operasyon için Fatsa'ya gelen ve maskeli olarak dolaşan kişilerden olduğu ileri sürülen Mahmut Özkan adlı bir kişi vurularak öldürüldü.

Özerine açılan ateş sonucu ağır yaralanan Mahmut Özkan Fatsa Devlet Hastanesi'nde doktor olmadıkları için Ünye Devlet Hastanesine kaldırılmak istenirken yolda öldü.

Yetkililer ölen Mahmut Özkan'ın sağ görüşlü olduğunu, operasyon öncesi Samsun'da oturduğunu, son yapılan operasyondan bir kaç gün sonra Samsun'dan Fatsa'ya geldiğini bildirdiler.

Ordu'nun Aybastı ilçesinde ise Esenli semti Köprübaşı Mevki'inde sağ görüşlü olduğu bildirilen Adem Türü'dü adı bir kişi tabancayla vurularak öldürüldüğü olarak bildirildi.

Çamaş Sarıyakup Belediye Başkanı Güler Şimşek'in bir süre önce çıkan bir

çatışmada Amasya Nurettin Kaymaz'ı öldürdüğü iddiasıyla gözaltına alındı. Belediye Başkanı Güler Şimşek'in Ankara'da bulunduğu bir arada gözaltına alındığı ve Fatsa'ya götürüldüğü bildirildi.

ELAZIĞ'DA BİR KOMİSER MUAVİNİ ÖLDÜRÜLDÜ

Karakoçan Karşıyaka Mahallesi'nde kimlik kontrolü yapmak isteyen güvenlik kuvvetlerine ateş açıldı. Olayda Komiser muavini Muhlis Aytaç öldü. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdüğünü bildirdiler.

ORDU'YA ATANAN BİR POLİS MEMURUNDAN HABER ALINAMIYOR

Mardin'den Ordu'ya atanmış 10 yıllık polis memuru Ahmet Çolak'tan 20 gündür haber alınmadığı bildirildi. Yetkililer Çolak'ın kaçırılmış olabileceğini söyleyerek araştırmanın sürdüğünü bildirdiler.

İSTANBUL'DA BİR POLİS VE SAĞ GÖRÜŞLÜ 2 KİŞİ ÖLDÜ

Eminönü Yeşildirek'te bulunan Nig. de İhvanı kimlikleri saptanamayan kişilerce basıldı. İhvanı girişinde bulunan kumar masasından oturan üç kişiden Mehmet Demirtaş açılan ateş sonucu öldü. Kardeşleri Kemal Demirtaş ve İzzet Demirtaş yaralandılar. Söz konusu olayda yaralanan Kemal Demirtaş'ın UGD'ye sevk edildiği bildirildi.

Ösküdar'da Mehmet Yalçın adında bir kişi kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Yalçın'ın sağ görüşlü olduğu bildirildi.

Olaydan sonra gazetelere telefon eden bir kişi "evlemler TPK-ML Geçici Koordinasyon Komitesi adına üstlendiklerini belirtirken; tüm azıllık halk düşmanları cezazı kalmayacak" dedi.

Ordu'da Emekliye Mahallesi'nde Emekli Amasya Yusuf Uzun kimlikleri belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Uzun Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

Beşiktaş Ortahacı Avdılar Sokak'ta Ayhan Morva adlı genç saat 20.00 sıralarında kimlikleri saptanamayan iki kişi tarafından tabancayla vurularak ağır yaralandı. İlk yardım hastanesine kaldırılırken yolda öldü.

Fikirtepe'de faşistlerin saldırısına uğrayan iki devrimci yaralandı. Adlarını Veli Ertaş ve Mustafa Karası olduğu be-

lirlenen devrimcilerin tedavi altına alındıkları öğrenildi.

BATMAN'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Silirtin Batman ilçesinde yolda yürümekte olan ve sağ görüşlü olduğu belirtilen Mehmet Salih Ayar kimliği meçhul kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

MERSİN MHP İL BİNASINA SES BOMBASI ATILDI

Mersin MHP il binasına, kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından din akşam ses bombası atıldı.

Atatürk Caddesi üzerinde bulunan MHP İl Binasına giriş katına kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından saat 17.20 sıralarında atılan ses bombası, büyük bir gürültü ile patladı. Patlama sırasında, yaralanan olmadı.

KONYA'DA BİR ÖĞRETMEN SİGARA İÇTİĞİ İÇİN SALTIRIYA UĞRADI

Aleaddin Caddesinde sigara içerek yürümekte olan Mehmet Ahat adlı bir öğretmen iki kişinin saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Erzurum Akşam Ortakulu öğretmenlerinden olan Ahat'ın yıllık izninde olduğu ve saldıran sonucu hastaneye kaldırıldığı öğrenildi. Ote yandan Ahat'ı yaralayan kişilerin Zeki Kaya ve Mustafa Ayhan olduğunu bildirildiği ve bu kişilerin yakalandığı öğrenildi.

İZMİR'DE KİŞİLER

İzmir'de dün de Kadifekale, Karabağlar, Gazimihal, Basın Sitesi, Gültape Basmane, Yalınçay, Balıkcıy, Yeşilidere ve Güneşpala semtlerinde Çorum ve Fatsa olaylarını protesto gösterileri sürdü. Yollar üzerinde ateşler yakılarak, trafik uzun süre engellendi. Bu arada Karabağlar semtinde yolun üzerine yakılan büyük bir ateşle Denizli Karayolu uzun süre trafiğe kapatıldı.

MHP BİNASI KURŞUNLANDI

Gümüşpala semtinde önceki akşam MHP Binası kurşunlandı. Binasın karşısındaki mobilyacı dükkanı da yakıldı. Olaylar sırasında can kaybının olmadığı öğrenildi.

Gösterilerde, "Çorum ve Fatsa halkı faşizme teslim olmayacak, Yavaşın Çorum direnişimiz, Şanlı DEV-GENÇ" şeklinde sloganlar atıldı.

"ADIMLAR" DERGİSİNİN ANKARA'YA SOKULMASI YASAKLANDI

Türkiye İşçi Partisi'nin yarı resmi yayın organı olan ve yeni çıkan "Bağimsizlik Demokrasi ve sosyalizm için Adımlar" dergisinin Ankara il sınırları içinde satılması, dağıtılması Sıkıyönetim Komutanlığı'na yasaklandı. TTP tarafın-

dan yayımlanan "Yürüyüş" dergisi bir hafta önce yasaklanmıştı.

ANKARA'DA BİRİ CHP'LI İKİ KİŞİ AĞIR YARALANDI

Altındağ caddesinde yolda yürümekte olan Kemal Özgürçün adlı CHP gençlik kolları üyesi bir genç bir grup faşistlerin saldırısına uğradı. Açılan ateş sonucu CHP'li genç aldığı kurşun yaraları sonucu ağır yaralanarak Dişpazı S.S.K. Ankara Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

Saldırgan faşistlerin olay yerinden kaçtığı sonuşturmanın sürdüğünü bildirildi.

Ote yandan dün gece Anafartalar güvercinlik sokakta yürümekte olan Hasan Akon adlı bir genç kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı genç Numune Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

ÇORUM'DA TUTUKLANANLARIN SAYISI 110'A ÇIKTI

Çorum'da faşistlerin basitlikleri katliam girişimlerinden bu yana tutuklananların sayısı 110'a yükseldi.

Mehmet Kahraman, Osman Keskin ve Nadir Boslu adlı faşistlerin minibüs yakarak, Hakkı Kılıç, Hasan Gökçaya, ve Mikayıl Çengel'in işe yol kesmek ve silah bulundurmaktan tutuklandıkları bildirildi.

Bu arada gözaltına alınıp serbest bırakılan yurttaşlar sayılarının çıkmasını Karşıyaka Polisleri'nin hala gözaltına alınmayan kişilere emre devam ettirildi, raporların doktorlarca işleme göremleri gösterildiğini ve Valiliğin raporlara el koyduğunu ileri sürdüler.

MALATYA'DA BİR CHP'LI ÖLDÜRÜLDÜ

Malatya'nın Sarıçöğür Mahallesi'nde yolda yürümekte bir grup faşist tarafından açılan ateş sonucu CHP'li Seyit Ali Erbaş öldü. Erbaşın terlikli yaptığı ve olayla ilgili soruşturmanın sürdüğünü bildirildi.

SAMSUN'DA MHP'LI BİR DİŞ DOKTORU ÖLDÜRÜLDÜ

MHP Samsun il eski yönetim kurulu üyesi ve Diş Hekimi Kadir Odabaşı kimlikleri belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu öldü.

Olay dün akşam evindeki muayenesine dış yapılmak için gelen silahlı kişiler Odabaşı'yı kurşunlayarak yaraladılar. Odabaşı hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

SİVEREK'TE BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Şirvan'da meydana gelen olayda Bucak aşiretine mensup olduğu bildirilen Ramazan Gün adında bir süccarın evine önce pa daykay madde atıldı sonra otomatik silahlarla tarandı.

Oteyandan Duvarı Köyünde Bekir Karatoprak adında bir kişi öldürüldü. Yetkililer söz konusu kişinin akrabaları tarafından öldürüldüğünü anladıklarını ve olayla ilgili soruşturmanın sürdüğünü bildirdiler.

Recai Ünal'ın, faşist canilerce katledilmesi kınandı

Ünal memleketi olan Merzifon'da toprağa verilecek

karşı duracağımızı bildiririz. Acımız acımız, dedikleriniz, mücedemleriniz" denildi.

PMD YÖNETİM KURULU RECAİ ÜNAL'IN ÖLDÜRÜLMESİNİ KINADI

Parlamento muhabirleri Demet Yönetim Kurulu adına dün gazetemize bir telgraf gönderen Başkan Rafet Genç, arkadaşımız Recai Ünal'ın öldürülmesinden büyük üzüntü duyduklarını belirterek, şunları söyledi:

"Gazetecilik görevini yaparken, faşist katillerce alçakça ve acımasızca işkenceyle öldürülen Recai Ünal arkadaşımızın anısını yaşatacağız. Demokrasi savaşımızda yerde kalan kalemi aynı onurlu görevi sürdüren arkadaşlarımızın, onun doğruluğunda kullanılacaktır.

Genç yaşında, halkı uğruna verdiği mücadelesinde şehit edilen arkadaşımızın acısını paylaşıyor. Demokrat gazetesi çalışanlarına başsağlığı dileriz.

CHP GENÇLİK KOLLARI GENEL BAŞKANI

CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Hasan Belovacı'dı işe gazetemize gönderdiği telgrafta CHP gençliğinin Demokrat çalışanlarının acılarını paylaştığını belirterek, "Demokratlar devrimci olarak, insanları kaledere, kendi iktidarlarını kurmaya çalışan faşizm özelemleri emekçi halkımızın muhalefetine suturemiyacak, ülkemizde faşizm iktidar olamayacaktır" dedi.

MADEN-İŞ

Arkadaşımız Recai Ünal'ın işkence edilerek öldürülmesi üzerine bir bildiri yayınlayan Maden-İş Yürütme Kurulu cinayeti nefretle kınadı. Yürütme Kurulu adına yapılan açıklamada şöyle denildi:

"İşçi sınıfımızın, tüm demokrasi, güçlerinin demokrasi, bağimsizlik ve insanca bir yaşam savaşımı zafere kadar sürecek ve binlerce ilerici yurtseverin katillerinden onlara kanat gerektiren hesap mutlaka sorulacaktır"

Ali Haydar Veziroğlu Tuncel Milletvekili ve Türkiye Birlik Partisi Genel Başkan Yardımcısı Ali Haydar Veziroğlu Recai Ünal'ın katledilmesini nefretle kınadığını bildirdiği telgrafta "Tüm devrimcilerin başı sağ olsun" dedi.

Ote yandan gazetemize birer telgraf gönderen Aybastı'dan demokrat okulları Bostancı'dan CHP'li adına Budak Özkaymak, Rifat Güney ve Tanju Cüzüoğlu da cinayeti nefretle kınadıklarını bildirdiler.

TMGT BAŞKAN VEKİLİ İSMAIL DİNÇER

TMGT İkinci Başkanı ve Başkan Vekili İsmail Dinçer, Recai Ünal'ın işkence alçakça katledilmesi üzerine bir bildiri yayınladı. "İnanıyorum ki halkımız faşizme gereken yanıtı verecektir" dedi.

ÖZGÜRLÜK GAZETESİ

Özgürlük Gazetesi sahibi Ali Saran, "Özgürlük gazetesi olarak, yurtsever devrimci başın üzerindeki baskıların bir devamı olan bu katliamı lanetliyoruz" dedi. Saran, basın açıklamasında daha sonra şöyle dedi:

SDP Genel Başkanı Cenan Bıçkıcı Demokrat gazetesi muhabiri Recai Ünal'ın işkence edilerek öldürülmesi üzerine dün Demokrat gazetesi Yazı İşleri Müdürü'ne bir telgraf çekerek üzüntülerini bildirdi.

Bıçkıcı, telgrafta şunları söyledi: "Faşist cinayet sebebiyle sınıfsal konular ve politik tutumlar ne olursa olsun, faşist olmayan tüm kişi ve kuruluşları saldıranlara hedef seçmişlerdir. Bu durum, anti-faşist tüm güçlerin birlikte mücadelesine önem ve ivdilik kazanmaktadır."

Bıçkıcı'nın telgrafının son bölümünde "kararlı günlerin mutlaka asılacağından inancını belirterek gazetesiz çalışanlarına ve Ünal ailesine dayanma gücü ve başsağlığı dilerim." denildi.

Gazetemize mesaj gönderen SDP İstanbul Başkanı Süleyman Ceydille, Yazar Film Yönetmeni Alp Zeki Hepar, ve THY Büro çalışanları Derneği (BİB-DE) üyelerini bildirerek faşizmi lanetlediler.

DEVİRCİ METAL-İŞ

Bağimsiz Devrimci Metal-İş Sendikası Devrimci Gazetesi muhabiri Recai Ünal'ın katledilmesi üzerine bir bildiri yayınladı. Bildiride Demokrat gazetesine ödenen beri uygulanan baskıların yeni yeni biçimlere büründüğü belirtilerek "Halkın gazetesi olarak yılmadan halkın yanında yer alan Demokrat'ı faşizme karşı görevlerinden caydırmaya yönelik baskıların Demokrat'ı yıldırmayacağına olan inancımız sonsuzdur. Recai Ünal ne ilk ne de son olacaktır. Bu katliam tüm Demokrat çalışanlarını faşizme karşı halkın yanında omuz omuza mücadeleye daha çok bileyecektir. Devrimci Metal-İş olarak sonuna kadar Demokrat'ı omuz vereceğiz ve ona yönelen her türlü saldırıya

"Bugüne kadar hiç bir güç halkın gözü, sevilen gerçekleri yansıtan yurtsever devrimci başını nasıl susturmadıysa, bundan böyle de susturamayacaktır"

Devrimci Metal-Sen tarafından yapılan açıklamada ise, Recai Ünal'ın öldürülmesi devrimci demokrat başına yönelen saldırıların bir devamı olarak nitelendirilerek, saldırganın geri tepceği devrimci, demokrat başının susturulamayacağı belirtildi.

İplik İŞ Sendikası da, Ünal'ın faşistlerce katledilmesini nefretle kınadı.

Adımlar Dergisi Yazışlıları Müdürü Birnur Somer, "İleri demokrat kamuoyunu susturmaya yönelik saldırıların sürdüğünü belirterek "Acımız paylaşıyor, demokrat güçlerinin hiç bir baskıdan yılmayacaklarına olan inancımızla dostça selamların hepinizi" dedi.

Gerçek Gazetesi Yazışlıları Müdürü Deniz Özyol da, gazetemize gönderdiği telgrafta cinayeti protesto ederek "Zafer halk güçlerinin olacaktır" dedi.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

Türkiye İşçi Partisi adına mesaj yayınlayan Basın Bürosu Sekreteri Gündüz Mutluay, şunları söyledi:

"İnanıyoruz ve güveniyoruz ki, bu saldırılar, bağimsizlik, demokrasiden yana tüm güçler gibi bizim yayın kuruluşlarımız da boyun eğmeyecek ve direnecektir."

TİMSİNİN MESAJI

Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Timsi ile Recai Ünal'ın faşistlerce katledilmesinden derin bir acı duyduklarını söyleyerek, Demokrat ailesine başsağlığı dilediklerini bildirdi.

TSİP GENEL SEKRETERİ YUSUFOĞLU

Ote yandan Demokrat gazetesini yönetici ve çalışanlarına bir mesaj gönderen Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoglu, "Recai Ünal arkadaşımız faşist cinayet bekelleri tarafından hunharca katledilmesini protesto eder gazete mensuplarına ve tüm mücadele arkadaşlarına partimizin başsağlığı dilediklerini ve içten dayanışma duygularını belirtir."

İSTİF ÇALIŞANLARI

İstanbul Akademik Sanat Topuluğu çalışanları adına bir mesaj gönderen Genel Sanat Yönetmeni Yüksel Özkök, Faşizme karşı aktif mücadelemizin yaşamın her alanında omuz omuza vermesinin tüm yurtsever ve devrimcilerin kaçınılmaz görevi olduğunu bilincinde olduklarını söyledi. Yüksel Özkök, Demokrat çalışanlarının ve Ünal'ın ailesinin acılarını paylaştıklarını bildirdi.

Ote yandan Maslak'ta bulunan Hamdi Tuncer Biskiet Fabrikası işçileri Demokrat muhabiri Recai Ünal'ın öldürülmesini kınayarak, faşist cinayetlerin hesabının mutlaka sorulacağına inanıldığını bildirdiler.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1-Ağaçtan yapılmış iri çekir-Türk 2-Ağabey-Sidike dışarı atılan azotlu madde-3-Balkanlar'da bir bölgenin adı 4-Yabancı bir ajans simgesi-Bir renk 5-Bir hayvan (çöğül)-6-Kapitalist çiftçinin toprak sahibine artı değerden ödemek zorunda olduğu pay 7-Urfa'nın bir ilçesi 8-İridyum elementinin simgesi-Yamaçlı şeylerin alt kısmı 9-İki gametin birleşmesiyle oluşan gözde-Deriden azan sıvı

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1-Davranışlarında ölçülü olmayan 2-Serbest meslek adamlarının içinde toplanan resmi birlik-Olağanüstü bül-yüküğü olan 3-Tadı acı, acı, ekşimsi ve bunuk olan 4-Tenli-Bir işi yapabileme gücü-5-Anadolü'de göçebe bir halkın adı ve bu halktan olan kims-Kabul emeyerek geri çevirme-6-Hafif konulu içinde bes-telik konuşmalar bulunan sahne yapıtı-7-İyi bir nitelikte bilinip tanın-mış olma durumu-Bir çeşit tokaç-8-Tenli: Yerleri bir olmayan-Bir harfin adı 9-Gerçek, gerçeklik anlamında yabancı kökenli bir sözcük.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1-Torebilm-2-Onur-Dize-3-Helecan-4-Pe-Ki-Efe-5-İta-Yo-Ev-6-Lif-Alli-7-Laçka-Ağ-8-Tez-Aal-9-Ani-Tınaz.

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1-Torpl-Ta-2-On-Etlen-3-Ruh-Afazi-4-Erek-5-İlyaykat-6-İde-Olaç-7-Lice-An-8-İzale-Ala-9-Me-neviç.

Çamaş-Fatsa Kavşağı

Hüseyin ÖZKAN

-9-

KAÇIRILAN ASSUBAYLARA NE OLDU? NE ZAMAN, NEREDE VE NASIL KAÇIRILDILAR? KAÇIRAN "DEV-YOL MİLTANLARI" SAPTANABİLDİ Mİ?

Adı var kendisi yok, ama çoğu yerde faşist zorbalara halkın eline tutuşturulmaya çalışılan bir gazetesinin operasyondan 6 gün önceki haberine göre

"Alakent, Aybastı, Fatsa halkı imdat istiyor"du. Ve salt bu haberinden ötürü Fatsa'ya gelen nüshaları bayıya ulaştıktan kısa bir süre sonra bittiyordu.

Halk, haber sahiplerinin kimliğini çok iyi biliyordu. Manşette çekilen haberin, gerekçe uzaktan yakından işli yoktu. Daha, haber demeye bile bin şahit gerektili. Ama gazetemiz Fatsa'ya hergün giren, kanallama kampanyasından Fatsa'ya bir şey varsa, o gün için kâğıt kâğıt giderdi.

Halktan biri o günlerde şu espriyi yapmıştı:

"Kendilerine birileri yazsa da, Fatsa'ya ilgili çamurları, olduğu zaman, o gün daha çok gönderseler"

KAÇIRILAN(!) ASSUBAYLARA NE OLDU?

Kaçırıldığı öne sürülen iki astsubay olayı "Fatsa

kuşatması" gerekçesinin bardağı taşınan son damlası olarak gösterilmişti.

Peki, kaçılan assubaylarımız ne oldu? Kaçılma olayı diye bir şey var mıydı? Olay, siyasi iktidardan tezgahladığı planın bir parçası mıydı?

Aslında konu bu gün açıldığı kavuşmuş durumda. Ama biz yine de özetlemek istiyoruz.

Dizinin başında ve sonrakı bölümlerinde yer yer değinildiği gibi, "İki astsubay 'Dev-Yol' miltanları tarafından kaçırılınca (!) Fatsa kuşatılmıştı.

Aynı haberler kaynağına göre assubaylar daha sonra serbest bırakılmıştı. Diğer taraftan kaçırılan bir türü bulunmadığı gibi, olayla ilgili duyan resmi yetkililer de yoktu. Fatsa'da "huzursuzluk var" diyenlerin, kaçırılma olayını doğrulayan bir ifadelere de tanık olunmadı bugüne kadar.

Olayın kahramanı basınıma göre ise kaçılma olayının üzerindeki esrar perdesi (!) hala aralanmamış durumdaydı. Ama, sonradan inkar etse bile,

Ordu valisi Reşat Akkaya'nın Fatsa'da inceleme yapan CHP Parlamento Heyetine söylediği şu sözler, her şeyi gözler önüne seriyordu:

"Bilgi almak için kadınlara aşk yapıyoruz." (17 Temmuz günü gazeteler)

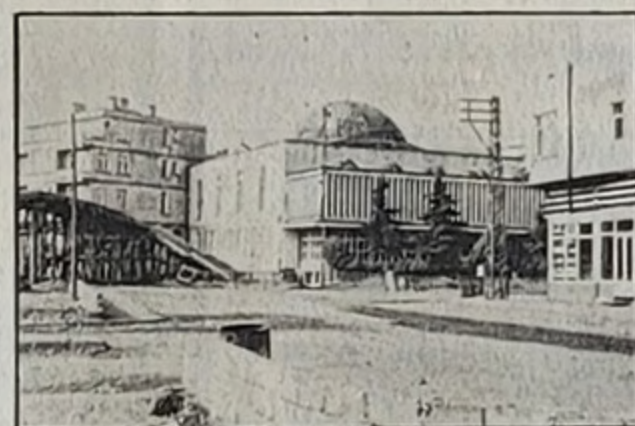
Ordu Valisinin aşk kadınlara skil miydi, değil miydi? Kanun kaçığı maskeli faşistlerine benzer bir tutuklama kararları ortaya çıkmadığı için bu anlaşılmadı.

Dolayısıyla Ankara Müf-tüsü Hasan Şukr Sancaktar'ın "dinen kaç görüldü" fahişer rolüne gerekçe verile yardım edenlerden olup olmadığının hususu da açıklık kazanmadı.

Ancak, sözü edilen kadınlara, "İki assubay Dev-yol miltanları tarafından kaçırılınca Fatsa kuşatıldı" haberlerinin diziye gireceği günün gecesinde (8 Temmuz 1980) Fatsa İlçe Sahil Camii önünde

34 YA 004 plakalı beyaz Renault otomobilden kaçırılan Yaşar Narman ve Mustafa Başkesen adlı assubayların yanındaki kadınlardı.

Aslında olay, "bilgi almak için kadın kullan-

İki astsubayın kaçırıldığı yer olarak öne sürülen Fatsa Sahil Camii'nin sahilinden görünüşü. (Fotoğraf: Demokrat)

mak" değildi.

Siyasi iktidardan Ordu Valisi Reşat Akkaya eliyle "Fatsa Nokta Operasyonu" için tezgahladığı bir tertipti. "Kuşatma"ya gerekçe için başvurulan çirkin bir yöntemdi.

"Dev-Yol miltanları" na Fatsa'da kaçırılan iki assubayın, Erzurum İl Jandarma Alay Komutanlığında görevli iken, Ordu'nun Ulubey ilçesine atanmaları (!) ve tatilde bulunmaları (!) nedeni ile iki kadın arkadaşlarıyla birlikte (evli oldukları halde) Fatsa sahilinde "aşk yapmaları" ve benzeri aynınları planlanan tertibi gözlerden dikkatlerden kaçurmak için verilen uğraştı.

Bunun içindir ki, "Fatsa Sahil Camii önünde İstanbul 34 YA 004" plakalı beyaz Renault otomobilden kaçırılan assubaylarımız, "Tanus otomobili ile 6 Temmuz 1980 günü saat 03.00 te Erzurum'dan yola çıkarılmışlardı!...

YARIN: GELİNİ DOĞUM SANCILARI ÇEKEN YAŞLI KADIN OĞLUNU ARIYORDU!...

Emekten, emekçiden, halktan

(Baştafı I. Sayfa)
li eliyle, Ordu'da ve il-
çelerinde de yürütülmek-
tedir. Daha açıkça
sı, sermaye iktidarları-
nın güçlerini artırarak
ömürlerini uzatmak isteyen iç ve dış işbirlik-
çilerin tüm geri braktı-
rılmış ülkelerde uygu-
ladıkları değişmez bir
yöntemdir bu! Yoksa
halk kütüphanelerini bir-
birine düşman etmek,
emekçileri ile geçinen bu
insanları kendi kendile-
riyle savaşarak sermaye
yönetimini ve ömür-
lü düzenini en men-
kahr amzıdır.

Ordu ilinin bir parla-
menteri olarak diğer ar-
kadaklarımla birlikte ge-
çilen olayları yakından
izledim. Ordu Valisi'nin
geçmişini ve kişiliğini
çok yakından bildiği-
miz için son ikay için-
de dört kez Ordu'ya
gittik. Yalnız bırakmak
istemiyorduk halkımızı.

Künkü halkımız gibi
bizler de valiyi güven-
miyorduk. Ordu'da ge-
çilen olayları yakından
bileyen birçok kez, biz-
zat yaşayan bir kişi ola-
rak gerçekleri dile getir-
mek istedim. Böylece
son günlerde demokras-
yaşının en kutsalını
verildiği Ordu ile Fataş
hakkında çeşitli çevre-
lerin yürüttükleri aşp-
tırma çabalarını önle-
meyli amaçladım.

Ordu, Karadeniz
Bölgesi'nde nüfusu en
yoğun illerden biri. Si-
cak ve yumuşak huylu
insanlarımız yaşar Or-
du'da. Gürcüler vardır;
Kafkasya'dan İta, Ba-
tum'dan gelen. Çalı-
kan, sıcak, dost uyar
yürekli. Emekçilerin
taştan çıkaran insanlar-
dır bunlar. Öylesine
isimmişler, kaynamış-
lardır ki Karadeniz in-
sanına, ayıramazsınız,
Aleviler vardır, Anado-

lu'nun ortalarından ye-
şille mavinin kucakla-
dığı, Ordu'ya gelen. İ-
kel kafaların, yanlış yo-
rumların horladığı bu
dost, yürekli çağdaş in-
sanlar. Karadeniz'in ya-
şam kokan, uyar in-
sanlarıyla öylesine kay-
namışlardır ki, kopu-
ramazsınız dostlukları-
nı, kardeşliklerini, on-
ların, Rize'liiler vardır
Ordu'da. Trabzonlular
Gümüşhaneliiler vardır,
emek kavgası veren,
doğru kardeşçe, Ordu
halkının faşizme karşı
verdiği kutsal mücade-
ledeki gücü buradadır
İşte, Kasım 1979 başı.
Demirel iktidarlarının
en azgını, örtülü MC'nin
kurulduğu günler. MHP
nin koşulsuz (!) destek-
lediği AP azınlık hükü-
meti, ülkemizin diğer
keşimlerinde olduğu
gibi Ordu'da da faşist
tutunma uygulamala-
rına girişti. Demirel
azınlık hükümeti kurul-
duğu günden başla-
rak MHP militanların
dümen suyuna girmişti.
Hemen vali ve emniyet
müdürünü değiştirdi.
Ordu'yu dinlemedi bir-
kaç ay, gittik, geldik.
Unye dışında halkımı-
zı rahatsız eden dişe
dokunur olaylar yoktu.
Devlet valisiydi, taraf-
sızdı oldukça yeni ata-
nan vali, halk böyle
söylüyordu güveniyordu
valisine, emniyet müdü-
rüne. Özellikle azınlık
hükümetinin destekçisi
MHP'yi hoşnut etmedi
vali ve emniyet müdürü.
Çünkü bunlar, MHP mi-
litanlığı yapmıyor, Or-
du halkını cephele-
mezler. Böyle
olunca da dördüncü ay
sonunda ikinci de görev-
lerinden alındılar. Öğ-
retmenler arasında ayı-
rımı ve kıyımı en ileri
boyutlarda sürdüren fa-
şist millî eğitim müdü-

rü yerinde duruyordu.
Hastaneleri faşist yu-
vaları durumuna ge-
tiren, melektaşlarının bi-
le faşistlerce komaya
sokulacak kadar dayak
atılmasından kılı bile
kırırdamayan sağlık
müdürüne kimse dokun-
muyordu!

Ordu halkı soğuk-
kanlılık ve kuşkuyla
izliyordu olanları. Vali
neden alınmıştı? Emni-
yet müdürü neden ge-
çici görevle Amasya'ya
gönderilmişti? Valiyi de
Emniyet Müdürünü de
AP azınlık hükümeti
atlamış mıydı? Suc-
ları da yoktu adamla-
rını!

Günlerden bir gün bir
vali(!)tanıyor Ordu'ya.
Reşat Akkaya adı. Yok-
sul bir aileden geldiğini
güçlükler içinde yetiş-
tiğini söyleyen çalımı bir-
ri. Ama Başbakanı De-
mirel gibi müstearı
Durmuş Yalçın gibi kö-
kenini unutmuş, ezik.
Dik duruyor, güvenli
görünmeye çalışıyor,
ama ilk bakan anıyır
suçluluk ezikliği içinde
olduğunu valinin. Ko-
nuşması, giymiş davra-
nışları, saç-başı, taşı-
ları tipik bir vali Reşat
Akkaya. Amasya'dan
ödüncü(?) getirdiği em-
niyet müdürü daha ayrı
bir tip. Dört göğüsünde
bir kez rastlantı es-
ri görebildim onu. Nerede
olduğu, ne yaptığı
belli değil. İşte, halkı-
mızla birlikte dünyanın
dikkatlerini çeken Ordu
ve Fataş olaylarının ya-
ratıcısı iki kişi.

Reşat Akkaya, üç
aylık vali. Eski bir polis
kendisi. Değişik illerde
emniyet müdürlüğü yap-
mış. Adamın tek korku-
su soldan, emekten,
emekçiden gerçek halk-
tan! Bu nedenle hep te-
dirgin, hep kuşkuyla
gördük kendin. "Dev-
let", "devlet" diyor

hep. Dilinden düşmü-
yor bunu, "devlet haki-
miyetli" diyor. Ancak
dilin altındaki bakla,
para babalarının ser-
maye iktidarının ege-
menliği! Akkaya, son
emniyet müdürlüğü
Ankara'da sürdü-
rürken, Yanlı tutumu,
yöneticilikteki hece-
riksizliği ve dengersiz-
likleri nedeniyle Ankara
Sıkıyönetim Komutanı-
nın girişimleri sonun-
da görevine son verildi.
Sermaye elbette böyle-
sine sadık bir uşağını
boşta bırakmazdı. Re-
şat Akkaya Ordu'ya va-

li olarak atandı. Hükü-
metin böylesine tehlike-
li bir atama yapmasına
neden olan başka ne
gibi etkenler vardır, bi-
linmez. Bilinen bir ge-
çek, barış kenti olan
Ordu'da yoğun olayla-
rın ve kardeş kavgası-
nın bu kişinin valilik
koltuğuna oturmasıyla
başlamıştır. Ve acı son
dört ayda 41 öldürme
olayı!

YARIN: AKKAYA
FATSA'DA MHP VE
UYD'NİN
TABELALARININ
BULUNMAMASIN-
DAN RAHATSIZ

Orman işçiliği yapan köylünün
sahip olduğu iş araç ve gerecinin
kandır yana, belli bir süre sonra,
üretkenliğini yitirmesi sonunda,
yenisini alabilecek bir geliri bile
sağlayamadığı kolaylıkla kavrana-
bilir.

"Vahidi fiyat"lar
orman işçilerinin
iş güçlerinin karşılığı bile olamıyor

Öccerlik olgusunun kapitalist
üretim ilişkisinin belirleyici öge-
lerinden en önemli olduğu
bilinen bir gerçektir. Bunun ya-
nında, ücretin, kapitalist üretim
biçiminin doğası gereği, işçinin
ürettigi değerin tam karşılığı ol-
madığı ya da olamayacağı da
biliniyor. Bu nedenle, ücretin,
ayrıntılarını düşünmeden, en azından,
işçinin işgücünü koruması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,
çok iyi biliniyor ki, özellikle,
işgücünün korunması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,
çok iyi biliniyor ki, özellikle,
işgücünün korunması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,

Orman işçiliği yapan köylülerin
işyeri ve çalışma koşullarını
gördük. Eger "ücret" olarak ni-
telememiz yitirir bir değeri-
dirme sayılmazsa, bu işçilere uy-
gulan ücret biçimini, bir "sa-
daka" olarak nitelendirmemiz
gerekli bir abartına olmak de-
ğeriendirilmelidir. 18 ya da 19
yüzyıllarda, orman işçileri özel
işgüçler, ormanlık yörelerde

yaşayan köylüler, bir tür götürlü
bedel yöntemiyle çalışıyor ve
ücretlerini de, iş bitiminde, on-
larla ilgili harcamalarını dışık-
tan sonra ödiyorlardı. 1937'de
çıkarılan 3116 sayılı yasayla bir-
likte, mülkiyetindeki ormanları
kendisi işletmeleri aracılığıyla iş-
letmeye daha doğrusu kesmeye
başlayan devlet de, bu ücret
biçimini, hemen hemen olduğu
gibi, benimsemiştir. Sonraki yıla-
larda, bu ödeme biçiminde, or-
manlık işgücünün gereklileri ve
özellikle de, çalışanların denet-
lenmesini gözetenek yapıp de-
ğeriendirilirse, öze yönelik ol-
mamıştır. Devlet orman işleme-
leri, korkunç aşkın bir ücret bu
ücret biçimini uygulamaktadır.

"VAHİDİ FİYAT" LAR
ORMAN İŞÇİLERİNİN
İŞGÜÇLERİNİN KARŞILIĞI
BİLE OLAMIYOR...

Kapitalist üretim ilişkile-
rinde, kuramsallıktan kurtula-
masa da, ücretin, işçinin çalış-
ması sırasında harcadığı iş
gücünü yeniden üretebilmesine
olanak verecek bir düzeyin
altına düşmemesi gereği ya da
düşmeyeceğinin varsayıldığına
değeriendirilmiştir. Oysa, grevli, toplu
sözleşmeli sendikalar hakka sahip
olmamış öteki emekçi sınıf ve
katmanlar gibi, orman işçiliği
yapan köylüler de, çoğunluk,
çalışmaları sırasında tüketik-
leri işgüçlerinin karşılığı bile
tam olarak alamamaktadır. Ya-
pılan araştırmalardan elde edi-
len bulgular, bu saptamamızı
doğrular niteliktedir. Örneğin;

Hacettepe Üniversitesi Nüfus
Etüdüleri Enstitüsü'nün saptamalarına göre, beş kişilik bir
ailenin günlük beslenme har-
caması, 1977 yılı fiyatlarına
göre 150 TL. dolayındadır.
Buna, aynı miktarda beslenme
dış, yani konut, giyim, sağlık,
ulaşım ve kültür örneği giderler
de eklendiğinde, 1977 yılında
beş kişilik bir ailenin günlük
gelirinin en az 300 lira olması
gerekli ortaya çıkar. Oysa,
Orman Genel Müdürlüğü aynı
yıl kesme ve tomruklama iş-
çiliğine ödenecek birim fiyatı, orta-
lama 37.5 TL/m3 olarak sap-
tamıştır. Genellikle bir orman
işçisinin 8 saatlik bir işgü-
cünde, en fazla üç metre köpe-
nünde, ağaç kesip tomruk
ladığı varsayılır. 1977 yılı için
belirlenen 37.5 TL/m3'lük orta-
lama birim fiyat temel alındı-
ğında, bir orman işçisinin, bir
işgüçü sonunda 112 liralık bir
gelir sağlayabileceği kolaylıkla
hesaplanabilir. Üstelik, bu iş-
çinin yaptığı işin gereği olarak
olağan miktardan çok fazla
enerji sağlayabilecek biçimde
beslenmesi gerektiğini bir kez
daha belirtelim. Ayrıca, bu
gelirin içinden, önemli bir ke-
simin, üretim sırasında kullanı-
lan iş araç-gerecinin yıpranma-
payı olarak harcadığı da göz
önünde bulundurulmalıdır.

YARIN:
ORMAN İŞÇİLERİ TOPLU
PAZARLIK GÜCÜNE DE
SAHİP DEĞİL

Orman işçiliği yapan köylünün
sahip olduğu iş araç ve gerecinin
kandır yana, belli bir süre sonra,
üretkenliğini yitirmesi sonunda,
yenisini alabilecek bir geliri bile
sağlayamadığı kolaylıkla kavrana-
bilir.

"Vahidi fiyat"lar
orman işçilerinin
iş güçlerinin karşılığı bile olamıyor

Öccerlik olgusunun kapitalist
üretim ilişkisinin belirleyici öge-
lerinden en önemli olduğu
bilinen bir gerçektir. Bunun ya-
nında, ücretin, kapitalist üretim
biçiminin doğası gereği, işçinin
ürettigi değerin tam karşılığı ol-
madığı ya da olamayacağı da
biliniyor. Bu nedenle, ücretin,
ayrıntılarını düşünmeden, en azından,
işçinin işgücünü koruması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,
çok iyi biliniyor ki, özellikle,
işgücünün korunması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,

Orman işçiliği yapan köylülerin
işyeri ve çalışma koşullarını
gördük. Eger "ücret" olarak ni-
telememiz yitirir bir değeri-
dirme sayılmazsa, bu işçilere uy-
gulan ücret biçimini, bir "sa-
daka" olarak nitelendirmemiz
gerekli bir abartına olmak de-
ğeriendirilmelidir. 18 ya da 19
yüzyıllarda, orman işçileri özel
işgüçler, ormanlık yörelerde

yaşayan köylüler, bir tür götürlü
bedel yöntemiyle çalışıyor ve
ücretlerini de, iş bitiminde, on-
larla ilgili harcamalarını dışık-
tan sonra ödiyorlardı. 1937'de
çıkarılan 3116 sayılı yasayla bir-
likte, mülkiyetindeki ormanları
kendisi işletmeleri aracılığıyla iş-
letmeye daha doğrusu kesmeye
başlayan devlet de, bu ücret
biçimini, hemen hemen olduğu
gibi, benimsemiştir. Sonraki yıla-
larda, bu ödeme biçiminde, or-
manlık işgücünün gereklileri ve
özellikle de, çalışanların denet-
lenmesini gözetenek yapıp de-
ğeriendirilirse, öze yönelik ol-
mamıştır. Devlet orman işleme-
leri, korkunç aşkın bir ücret bu
ücret biçimini uygulamaktadır.

"VAHİDİ FİYAT" LAR
ORMAN İŞÇİLERİNİN
İŞGÜÇLERİNİN KARŞILIĞI
BİLE OLAMIYOR...

Kapitalist üretim ilişkile-
rinde, kuramsallıktan kurtula-
masa da, ücretin, işçinin çalış-
ması sırasında harcadığı iş
gücünü yeniden üretebilmesine
olanak verecek bir düzeyin
altına düşmemesi gereği ya da
düşmeyeceğinin varsayıldığına
değeriendirilmiştir. Oysa, grevli, toplu
sözleşmeli sendikalar hakka sahip
olmamış öteki emekçi sınıf ve
katmanlar gibi, orman işçiliği
yapan köylüler de, çoğunluk,
çalışmaları sırasında tüketik-
leri işgüçlerinin karşılığı bile
tam olarak alamamaktadır. Ya-
pılan araştırmalardan elde edi-
len bulgular, bu saptamamızı
doğrular niteliktedir. Örneğin;

Hacettepe Üniversitesi Nüfus
Etüdüleri Enstitüsü'nün saptamalarına göre, beş kişilik bir
ailenin günlük beslenme har-
caması, 1977 yılı fiyatlarına
göre 150 TL. dolayındadır.
Buna, aynı miktarda beslenme
dış, yani konut, giyim, sağlık,
ulaşım ve kültür örneği giderler
de eklendiğinde, 1977 yılında
beş kişilik bir ailenin günlük
gelirinin en az 300 lira olması
gerekli ortaya çıkar. Oysa,
Orman Genel Müdürlüğü aynı
yıl kesme ve tomruklama iş-
çiliğine ödenecek birim fiyatı, orta-
lama 37.5 TL/m3 olarak sap-
tamıştır. Genellikle bir orman
işçisinin 8 saatlik bir işgü-
cünde, en fazla üç metre köpe-
nünde, ağaç kesip tomruk
ladığı varsayılır. 1977 yılı için
belirlenen 37.5 TL/m3'lük orta-
lama birim fiyat temel alındı-
ğında, bir orman işçisinin, bir
işgüçü sonunda 112 liralık bir
gelir sağlayabileceği kolaylıkla
hesaplanabilir. Üstelik, bu iş-
çinin yaptığı işin gereği olarak
olağan miktardan çok fazla
enerji sağlayabilecek biçimde
beslenmesi gerektiğini bir kez
daha belirtelim. Ayrıca, bu
gelirin içinden, önemli bir ke-
simin, üretim sırasında kullanı-
lan iş araç-gerecinin yıpranma-
payı olarak harcadığı da göz
önünde bulundurulmalıdır.

YARIN:
ORMAN İŞÇİLERİ TOPLU
PAZARLIK GÜCÜNE DE
SAHİP DEĞİL

Orman işçiliği yapan köylünün
sahip olduğu iş araç ve gerecinin
kandır yana, belli bir süre sonra,
üretkenliğini yitirmesi sonunda,
yenisini alabilecek bir geliri bile
sağlayamadığı kolaylıkla kavrana-
bilir.

"Vahidi fiyat"lar
orman işçilerinin
iş güçlerinin karşılığı bile olamıyor

Öccerlik olgusunun kapitalist
üretim ilişkisinin belirleyici öge-
lerinden en önemli olduğu
bilinen bir gerçektir. Bunun ya-
nında, ücretin, kapitalist üretim
biçiminin doğası gereği, işçinin
ürettigi değerin tam karşılığı ol-
madığı ya da olamayacağı da
biliniyor. Bu nedenle, ücretin,
ayrıntılarını düşünmeden, en azından,
işçinin işgücünü koruması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,
çok iyi biliniyor ki, özellikle,
işgücünün korunması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,

Orman işçiliği yapan köylülerin
işyeri ve çalışma koşullarını
gördük. Eger "ücret" olarak ni-
telememiz yitirir bir değeri-
dirme sayılmazsa, bu işçilere uy-
gulan ücret biçimini, bir "sa-
daka" olarak nitelendirmemiz
gerekli bir abartına olmak de-
ğeriendirilmelidir. 18 ya da 19
yüzyıllarda, orman işçileri özel
işgüçler, ormanlık yörelerde

yaşayan köylüler, bir tür götürlü
bedel yöntemiyle çalışıyor ve
ücretlerini de, iş bitiminde, on-
larla ilgili harcamalarını dışık-
tan sonra ödiyorlardı. 1937'de
çıkarılan 3116 sayılı yasayla bir-
likte, mülkiyetindeki ormanları
kendisi işletmeleri aracılığıyla iş-
letmeye daha doğrusu kesmeye
başlayan devlet de, bu ücret
biçimini, hemen hemen olduğu
gibi, benimsemiştir. Sonraki yıla-
larda, bu ödeme biçiminde, or-
manlık işgücünün gereklileri ve
özellikle de, çalışanların denet-
lenmesini gözetenek yapıp de-
ğeriendirilirse, öze yönelik ol-
mamıştır. Devlet orman işleme-
leri, korkunç aşkın bir ücret bu
ücret biçimini uygulamaktadır.

"VAHİDİ FİYAT" LAR
ORMAN İŞÇİLERİNİN
İŞGÜÇLERİNİN KARŞILIĞI
BİLE OLAMIYOR...

Kapitalist üretim ilişkile-
rinde, kuramsallıktan kurtula-
masa da, ücretin, işçinin çalış-
ması sırasında harcadığı iş
gücünü yeniden üretebilmesine
olanak verecek bir düzeyin
altına düşmemesi gereği ya da
düşmeyeceğinin varsayıldığına
değeriendirilmiştir. Oysa, grevli, toplu
sözleşmeli sendikalar hakka sahip
olmamış öteki emekçi sınıf ve
katmanlar gibi, orman işçiliği
yapan köylüler de, çoğunluk,
çalışmaları sırasında tüketik-
leri işgüçlerinin karşılığı bile
tam olarak alamamaktadır. Ya-
pılan araştırmalardan elde edi-
len bulgular, bu saptamamızı
doğrular niteliktedir. Örneğin;

Hacettepe Üniversitesi Nüfus
Etüdüleri Enstitüsü'nün saptamalarına göre, beş kişilik bir
ailenin günlük beslenme har-
caması, 1977 yılı fiyatlarına
göre 150 TL. dolayındadır.
Buna, aynı miktarda beslenme
dış, yani konut, giyim, sağlık,
ulaşım ve kültür örneği giderler
de eklendiğinde, 1977 yılında
beş kişilik bir ailenin günlük
gelirinin en az 300 lira olması
gerekli ortaya çıkar. Oysa,
Orman Genel Müdürlüğü aynı
yıl kesme ve tomruklama iş-
çiliğine ödenecek birim fiyatı, orta-
lama 37.5 TL/m3 olarak sap-
tamıştır. Genellikle bir orman
işçisinin 8 saatlik bir işgü-
cünde, en fazla üç metre köpe-
nünde, ağaç kesip tomruk
ladığı varsayılır. 1977 yılı için
belirlenen 37.5 TL/m3'lük orta-
lama birim fiyat temel alındı-
ğında, bir orman işçisinin, bir
işgüçü sonunda 112 liralık bir
gelir sağlayabileceği kolaylıkla
hesaplanabilir. Üstelik, bu iş-
çinin yaptığı işin gereği olarak
olağan miktardan çok fazla
enerji sağlayabilecek biçimde
beslenmesi gerektiğini bir kez
daha belirtelim. Ayrıca, bu
gelirin içinden, önemli bir ke-
simin, üretim sırasında kullanı-
lan iş araç-gerecinin yıpranma-
payı olarak harcadığı da göz
önünde bulundurulmalıdır.

YARIN:
ORMAN İŞÇİLERİ TOPLU
PAZARLIK GÜCÜNE DE
SAHİP DEĞİL

Orman işçiliği yapan köylünün
sahip olduğu iş araç ve gerecinin
kandır yana, belli bir süre sonra,
üretkenliğini yitirmesi sonunda,
yenisini alabilecek bir geliri bile
sağlayamadığı kolaylıkla kavrana-
bilir.

"Vahidi fiyat"lar
orman işçilerinin
iş güçlerinin karşılığı bile olamıyor

Öccerlik olgusunun kapitalist
üretim ilişkisinin belirleyici öge-
lerinden en önemli olduğu
bilinen bir gerçektir. Bunun ya-
nında, ücretin, kapitalist üretim
biçiminin doğası gereği, işçinin
ürettigi değerin tam karşılığı ol-
madığı ya da olamayacağı da
biliniyor. Bu nedenle, ücretin,
ayrıntılarını düşünmeden, en azından,
işçinin işgücünü koruması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,
çok iyi biliniyor ki, özellikle,
işgücünün korunması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,

Orman işçiliği yapan köylülerin
işyeri ve çalışma koşullarını
gördük. Eger "ücret" olarak ni-
telememiz yitirir bir değeri-
dirme sayılmazsa, bu işçilere uy-
gulan ücret biçimini, bir "sa-
daka" olarak nitelendirmemiz
gerekli bir abartına olmak de-
ğeriendirilmelidir. 18 ya da 19
yüzyıllarda, orman işçileri özel
işgüçler, ormanlık yörelerde

yaşayan köylüler, bir tür götürlü
bedel yöntemiyle çalışıyor ve
ücretlerini de, iş bitiminde, on-
larla ilgili harcamalarını dışık-
tan sonra ödiyorlardı. 1937'de
çıkarılan 3116 sayılı yasayla bir-
likte, mülkiyetindeki ormanları
kendisi işletmeleri aracılığıyla iş-
letmeye daha doğrusu kesmeye
başlayan devlet de, bu ücret
biçimini, hemen hemen olduğu
gibi, benimsemiştir. Sonraki yıla-
larda, bu ödeme biçiminde, or-
manlık işgücünün gereklileri ve
özellikle de, çalışanların denet-
lenmesini gözetenek yapıp de-
ğeriendirilirse, öze yönelik ol-
mamıştır. Devlet orman işleme-
leri, korkunç aşkın bir ücret bu
ücret biçimini uygulamaktadır.

"VAHİDİ FİYAT" LAR
ORMAN İŞÇİLERİNİN
İŞGÜÇLERİNİN KARŞILIĞI
BİLE OLAMIYOR...

Kapitalist üretim ilişkile-
rinde, kuramsallıktan kurtula-
masa da, ücretin, işçinin çalış-
ması sırasında harcadığı iş
gücünü yeniden üretebilmesine
olanak verecek bir düzeyin
altına düşmemesi gereği ya da
düşmeyeceğinin varsayıldığına
değeriendirilmiştir. Oysa, grevli, toplu
sözleşmeli sendikalar hakka sahip
olmamış öteki emekçi sınıf ve
katmanlar gibi, orman işçiliği
yapan köylüler de, çoğunluk,
çalışmaları sırasında tüketik-
leri işgüçlerinin karşılığı bile
tam olarak alamamaktadır. Ya-
pılan araştırmalardan elde edi-
len bulgular, bu saptamamızı
doğrular niteliktedir. Örneğin;

Hacettepe Üniversitesi Nüfus
Etüdüleri Enstitüsü'nün saptamalarına göre, beş kişilik bir
ailenin günlük beslenme har-
caması, 1977 yılı fiyatlarına
göre 150 TL. dolayındadır.
Buna, aynı miktarda beslenme
dış, yani konut, giyim, sağlık,
ulaşım ve kültür örneği giderler
de eklendiğinde, 1977 yılında
beş kişilik bir ailenin günlük
gelirinin en az 300 lira olması
gerekli ortaya çıkar. Oysa,
Orman Genel Müdürlüğü aynı
yıl kesme ve tomruklama iş-
çiliğine ödenecek birim fiyatı, orta-
lama 37.5 TL/m3 olarak sap-
tamıştır. Genellikle bir orman
işçisinin 8 saatlik bir işgü-
cünde, en fazla üç metre köpe-
nünde, ağaç kesip tomruk
ladığı varsayılır. 1977 yılı için
belirlenen 37.5 TL/m3'lük orta-
lama birim fiyat temel alındı-
ğında, bir orman işçisinin, bir
işgüçü sonunda 112 liralık bir
gelir sağlayabileceği kolaylıkla
hesaplanabilir. Üstelik, bu iş-
çinin yaptığı işin gereği olarak
olağan miktardan çok fazla
enerji sağlayabilecek biçimde
beslenmesi gerektiğini bir kez
daha belirtelim. Ayrıca, bu
gelirin içinden, önemli bir ke-
simin, üretim sırasında kullanı-
lan iş araç-gerecinin yıpranma-
payı olarak harcadığı da göz
önünde bulundurulmalıdır.

YARIN:
ORMAN İŞÇİLERİ TOPLU
PAZARLIK GÜCÜNE DE
SAHİP DEĞİL

Orman işçiliği yapan köylünün
sahip olduğu iş araç ve gerecinin
kandır yana, belli bir süre sonra,
üretkenliğini yitirmesi sonunda,
yenisini alabilecek bir geliri bile
sağlayamadığı kolaylıkla kavrana-
bilir.

"Vahidi fiyat"lar
orman işçilerinin
iş güçlerinin karşılığı bile olamıyor

Öccerlik olgusunun kapitalist
üretim ilişkisinin belirleyici öge-
lerinden en önemli olduğu
bilinen bir gerçektir. Bunun ya-
nında, ücretin, kapitalist üretim
biçiminin doğası gereği, işçinin
ürettigi değerin tam karşılığı ol-
madığı ya da olamayacağı da
biliniyor. Bu nedenle, ücretin,
ayrıntılarını düşünmeden, en azından,
işçinin işgücünü koruması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,
çok iyi biliniyor ki, özellikle,
işgücünün korunması ve
yeni den üretmesi için gerekli
gereçleri karşılayabilmesine ola-
nak verecek bir düzeyin altına
düşmemesi gereğini vurgulamak-
la yetiniliyor. Bu, kuramsal
olarak böyle kuşkusuz. Yoksa,

Orman işçiliği yapan köylülerin
işyeri ve çalışma koşullarını
gördük. Eger "ücret" olarak ni-
telememiz yitirir bir değeri-
dirme sayılmazsa, bu işçilere uy-
gulan ücret biçimini, bir "sa-
daka" olarak nitelendirmemiz
gerekli bir abartına olmak de-
ğeriendirilmelidir. 18 ya da 19
yüzyıllarda, orman işçileri özel
işgüçler, ormanlık yörelerde

yaşayan köylüler, bir tür götürlü
bedel yöntemiyle çalışıyor ve
ücretlerini de, iş bitiminde, on-
larla ilgili harcamalarını dışık-
tan sonra ödiyorlardı. 1937'de
çıkarılan 3116 sayılı yasayla bir-
likte, mülkiyetindeki ormanları
kendisi işletmeleri aracılığıyla iş-
letmeye daha doğrusu kesmeye
başlayan devlet de, bu ücret
biçimini, hemen hemen olduğu
gibi, benimsemiştir. Sonraki yıla-
larda, bu ödeme biçiminde, or-
manlık işgücünün gereklileri ve
özellikle de, çalışanların denet-
lenmesini gözetenek yapıp de-
ğeriendirilirse, öze yönelik ol-
mamıştır. Devlet orman işleme-
leri, korkunç aşkın bir ücret bu
ücret biçimini uygulamaktadır.

"VAHİDİ FİYAT" LAR
ORMAN İŞÇİLERİNİN
İŞGÜÇLERİNİN KARŞILIĞI
BİLE OLAMIYOR...

Kapitalist üretim ilişkile-
rinde, kuramsallıktan kurtula-
masa da, ücretin, işçinin çalış-
ması sırasında harcadığı iş
gücünü yeniden üretebilmesine
olanak verecek bir düzeyin
altına düşmemesi gereği ya da
düşmeyeceğinin varsayıldığına
değeriendirilmiştir. Oysa, grevli, toplu
sözleşmeli sendikalar hakka sahip
olmamış öteki emekçi sınıf ve
katmanlar gibi, orman işçiliği
yapan köylüler de, çoğunluk,
çalışmaları sırasında tüketik-
leri işgüçlerinin karşılığı bile
tam olarak alamamaktadır. Ya-
pılan araştırmalardan elde edi-
len bulgular, bu saptamamızı
doğrular niteliktedir. Örneğin;

Hacettepe Üniversitesi Nüfus
Etüdüleri Enstitüsü'nün saptamalarına göre, beş kişilik bir
ailenin günlük beslenme har-
caması, 1977 yılı fiyatlarına
göre 150 TL. dolayındadır.
Buna, aynı miktarda beslenme
dış, yani konut, giyim, sağlık,
ulaşım ve kültür örneği giderler
de eklendiğinde, 1977 yılında
beş kişilik bir ailenin günlük
gelirinin en az 300 lira olması
gerekli ortaya çıkar. Oysa,
Orman Genel Müdürlüğü aynı
yıl kesme ve tomruklama iş-
çiliğine ödenecek birim fiyatı, orta-
lama 37.5 TL/m3 olarak sap-
tamıştır. Genellikle bir orman
işçisinin 8 saatlik bir işgü-
cünde, en fazla üç metre köpe-
nünde, ağaç kesip tomruk
ladığı varsayılır. 1977 yılı için
belirlenen 37.5 TL/m3'lük orta-
lama birim fiyat temel alındı-
ğında, bir orman işçisinin, bir
işgüçü sonunda 112 liralık bir
gelir sağlayabileceği kolaylıkla
hesaplanabilir. Üstelik, bu iş-
çinin yaptığı işin gereği olarak
olağan miktardan çok fazla
enerji sağlayabilecek biçimde
beslenmesi gerektiğini bir kez
daha belirtelim. Ayrıca, bu
gelirin içinden, önemli bir ke-
simin, üretim sırasında kullanı-
lan iş araç-gerecinin yıpranma-
payı olarak harcadığı da göz
önünde bulundurulmalıdır.

YARIN:
ORMAN İŞÇİLERİ TOPLU
PAZARLIK GÜCÜNE DE
SAHİP DEĞİL

Orman işçiliği yapan köylünün
sahip olduğu iş araç ve gerecinin
kandır yana, belli bir süre sonra,
üretkenliğini yitirmesi sonunda,
yenisini alabilecek bir geliri bile
sağlayamadığı kolaylıkla kavrana-
bilir.

ADALET, İŞKENCE VE DİRENEN İNSAN

Niçin işkence?

Toplumların gelişimini anlatan belgesel kitap ve yayınlar, toplumu sindirme ve baskı altında tutma amacıyla, yönetici sınıfların, onların hakimiyetini koruma yönünde işleyen mekanizma ve kurumların ve buralarda görev alanların işkenceye başvurduklarını yansıtmaktadır. Bu genel amacın yanı sıra, daha önemli bir amacı vardır: İşkence uygulamalarının: Yönetici sınıflara karşı şu veya bu biçimde mücadele eden insanlardan mücadeleleri hakkında özel bilgi almak. Fiziki zor kullanmaktan, son derece teknik yöntemlere ve psikolojik baskılara kadar karşımıza çıkan uygulamalar, "sanık"ı "çözmek" için kullanılır hep.

Günlerce yapılan işkencelerin, haklı bir dava için ve halkı uğruna mücadele ettiğine inanan bir kişiye veya kişilere etkilisi olmuştur. Yönetenler, işkencenin dayanılmaz olduğu şeklinde bir düşünceyi yaygınlaştırmaya çalışırlar. Oysa, toplumların tarihi bunun tersini kanıtlayan olaylarla doludur.

Örneğin, İran'da Şah yönetiminin son derece modern tekniklerle donatılmış ve CIA'nın yetiştirdiği uzmanların yönetiminde faaliyet gösteren işkencehanelerinin Şah'a karşı mücadele eden devrimcileri konuşturmadığı bilinen bir gerçektir. Çünkü, Şah'a karşı mücadele edenler haklı olduklarını inanmaktadırlar. İnancı ve bilinçlidirler, halkın davasına sonuna kadar bağlıdırlar. İşkenceye karşı direnmenin de halka karşı bir görev olduğunu bilmektedirler.

Nerede işkence varsa, orada direnen insanların, işkencecilerle istedikleri bilgiyi vermeyen insanların olduğu bir gerçektir. Her toplumun tarihi, halkı için mücadele verirken işkenceye düşen, ancak günlerce işkenceye dayanan ve ser verip, sir vermeyen insanların isimleriyle doludur.

Güzel ve aydınlık bir toplum kurma mücadelesi verenler, inançları ve düşünceleri uğruna her acıya katlanmayı zaten baştan kabul etmişlerdir. Onları ayakta tutan da budur.

Hukuk adamları, yeni sona eren adli dönemi değerlendirdi:

"İşkence ve faşist baskılar altında adalet gerçekleştiremez"

ORHAN APAYDIN:

"Faşist baskıların yoğun olduğu bölgelerde mahkemeler, yargıların görevden ayrılmak zorunda kalmaları nedeniyle işleyemez duruma gelmişlerdir. Bir suçlama nedeniyle gözaltına alınan kişilerin poliste işkence ile alınan ifadeleri yargıların gerçeği bulmalarını olanaksızlaştırmaktadır"

HALİT ÇELENK:

"Geçtiğimiz adalet yılı hukuk ve insan hakları açısından karanlık bir dönem olmuştur. Devrimci, ilerici çok sayıda avukat saldırıya uğramış, yaşamını yitirmiş, ya da sakat kalmıştır... Böylece devrimci kesimin savunma hakkı ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır"

NEVZAT HELVACI:

"Bu gün ülkede işkence ve anti-demokratik uygulamalar önemli boyutlara ulaşmıştır. İşkence altında dikte ettirilen sorgu tutanakları büyük ölçüde adli yanlışlara yol açmaktadır. Ülkenin demokrat, yurtsever ve devrimci insanlarıyla, örgütlerinin bunlar karşısında yerini alması geciktirilmelidir"

İstanbul Barosu Başkanı Orhan APAYDIN:

"Ülkemiz avukatları ve baroları tüm yasal yollarla direneceklerdir"

Bağımsız yargı 1979-1980 çalışma yılını tamamlamış ve yıllık tatilne başlamıştır. "Tatil" sözcüğünü çalışmaların tımden durması anlamında almamak gerekir. Diğer kamu hizmetli alanlarında olduğu gibi adalet hizmetinde de "durma" veya ara verme söz konusu değildir. Bağımsız yargı organında görevli hakim-savcı ve diğer çalışanlar yıllık dinlenme haklarını kullanmakta, ancak hizmetler nöbetçi görevlilerce yürütülmektedir.

Ülkemizin içinde bulunduğu büyük bunalımın adalet hizmetlerini etkilememesi olanaksızdır. Önce yargıç-savcı ve diğer adalet görevlileri, hizmetleri karşılığı kendilerine ödenen ücretlerin olağanüstü düzeylere çıkarılmasıyla karşılaşıyor. Bugün Danıştay kararları uygulanmamakta, bu kararlara karşı bilinçli bir direnç gösterilmektedir. Türlü hilelerle bu kararların sonuçlandırılma kurtulma girişimleri, hukuk devleti ilkesine indirilmiş bir darbedir.

Buna karşılık, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurma girişimleri, olağanüstü hal yasa tasarısı, ve daha başka tasarılarla polis devleti kurma girişimleri vardır. Bunlar, devleti faşistleştirme çabasının hukuksal üst yapıyı oluşturma girişimleridir.

Ülkenin demokrat, yurtsever ve devrimci insanlarıyla, örgütlerinin bu olumsuzluklar karşısında yerini alması geciktirilmemelidir.

Adalet Yalının sona erdiği bu günlerde bağımsız yargının dışında, hakimleri siyasal iktidarcı seçilen olağanüstü ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) adı altındaki kuruluşların yeniden çalıştırılmaya başlama girişimlerinin hızlandırılması dikkat çekicidir. Özellikle de düşünce ve düşünceye dayalı eylem suçlarının anti-demokratik nitelikteki bu tür kuruluşlarda yargılanması insan haklarının etkin güvencesi olan "bağımsız yargı organının önünde yargılanma" hakkını ortadan kaldıracaktır. Bu bakımdan Türkiye'de insan haklarını ve demokratik hukuk düzeninin korunması savışında DGM'lerin yeniden kurulmasını önlemek başlı basına bir görev.

Adalet Yalının sona erdiği bu günlerde bağımsız yargının dışında, hakimleri siyasal iktidarcı seçilen olağanüstü ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) adı altındaki kuruluşların yeniden çalıştırılmaya başlama girişimlerinin hızlandırılması dikkat çekicidir. Özellikle de düşünce ve düşünceye dayalı eylem suçlarının anti-demokratik nitelikteki bu tür kuruluşlarda yargılanması insan haklarının etkin güvencesi olan "bağımsız yargı organının önünde yargılanma" hakkını ortadan kaldıracaktır. Bu bakımdan Türkiye'de insan haklarını ve demokratik hukuk düzeninin korunması savışında DGM'lerin yeniden kurulmasını önlemek başlı basına bir görev.

Avukat
Halit
ÇELENK:

"Dayak ve işkenceler sorgulamanın ayrılmaz bir parçası haline getirilmiştir"

"Geçtiğimiz Adalet Yılı hukuk ve insan hakları açısından karanlık bir dönem olmuştur. Bu dönemde halktan ve Anayasadan yana devrimci, ilerici çok sayıda avukat saldırıya uğramış, yaşamını yitirmiş ya da sakat kalmıştır. Askeri cezaevlerinde bile avukatlar saldırıya uğramış, yaşamını yitirmiş ya da sakat kalmıştır. Böylece devrimci kesimin savunma hakkı önemli ölçüde ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır. Savunmasız bir yargının adaletle hizmet edemeyeceği açıktır. Öte yandan emniyet binalarında ve cezaevlerinde yaşanan hale gelen ve gittikçe yoğunlaşan dayak ve işkenceler, sorgulamanın adeta ayrılmaz bir parçası haline getirilmiştir. İşkenceye dayalı gerçek dışı ifadeleri dava dosyalarında önemli bir yer tutmuştur. Bu da yargılamada adaleti aşırı derecede önemli bir etken rolü oynamıştır. Öte yandan özellikle demokrat ve tarafsız sikiyönetim askeri hakimleri sağıc basının saldırı hedefleri arasında almış ve açık ya da gizli yollarla tehdit edilmişlerdir. Polis kadrarındaki tarafsız ve demokrat unsurlar siyasal iktidar tarafından görevden uzaklaştırılmıştır. Böylece hazırlik soruşturması yapar polis çoğu kez yan tutmuş, delilleri kendi siyasa eğilimi doğrultusunda toplaması adaletin gerçekleştirmesi büyük ölçüde engellenmiştir. Bütün bunlar ülkemizde sürdürülmek istenen dışa bağımlı kapitalizmin çıkarmazından ve bunalımından kaynaklanmaktadır. Kapitalist sistem terkedilmediği sürece bunalım ortadan kalkması ve giderek yargı ve adaletin kendi yörüngesine girmesi olanaksızdır."

Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı
Nevzat HELVACI:

"Can güvenliğinden yoksun yargı görevlileri adil kararlara ulaşamazlar"

"Bir adli yıl daha sona erdi. Türkiye'de yaşanan yoğun bunalım, bu dönemde yargı organları ve görevlileri üzerindeki etkisini daha çok duyurmuştur. Çok sayıda yargıç-savcı ve avukat silahlı saldırıya uğramış, bu saldırılarda yaşamalarını yitirenler azımsanmayacak bir sayıya ulaşmıştır. Baskı, tehdit ve saldırılarla bağımsız yargının işlevini engelleme çabaları gözlenmektedir.

Faşist terörün kitle kıymalarına giriştiği yörelerde mahkemelerin bağımsız ve yansız karar vermeleri olanagi ortadan kalkmıştır. Can güvenliğinden yoksun yargı görevlilerinin adil kararlara ulaşması, ancak rastlantıyla olabilir. Yönetimin yanı sıra tutumu, güvenlik kadrolarına yerleştirilen sağıc militanların uygulamaları adalet için bir olumsuzluktur.

Bugün ülkede işkence ve anti-demokratik uygulamalar önemli boyutlara ulaşmıştır. Uluslararası kuruluşların el atmasına varan yoğunlukta insan hakları ihlalleri yaşanmaktadır. İşkence altında

dikte ettirilen sorgu tutanakları büyük ölçüde adli yanlışlara yol açmaktadır. İşkence ile ölüm olayları doktor raporlarıyla belirlendiği halde sorumluların üzerine gidilmemiş, bunun resmi bir yöntem olarak benimsenmesine ses çıkarılmamıştır.

Hukuk devletinin belirgin niteliği, yönetimin yargısal denetimli, yani yargı organı kararlarının yasa ve yurütlme organıyla yönetimi bağlamasıdır. Bugün Danıştay kararları uygulanmamakta, bu kararlara karşı bilinçli bir direnç gösterilmektedir. Türlü hilelerle bu kararların sonuçlandırılma kurtulma girişimleri, hukuk devleti ilkesine indirilmiş bir darbedir.

Buna karşılık, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurma girişimleri, olağanüstü hal yasa tasarısı, ve daha başka tasarılarla polis devleti kurma girişimleri vardır. Bunlar, devleti faşistleştirme çabasının hukuksal üst yapıyı oluşturma girişimleridir.

Ülkenin demokrat, yurtsever ve devrimci insanlarıyla, örgütlerinin bu olumsuzluklar karşısında yerini alması geciktirilmemelidir.

Demokrat

Çocuk

Neden oyun?

Oyun oyun diyorum da, neden bu denli üstünde duruyoruz. Yalnızca zamanımızı hoşça geçirin, eğlenin diye mi, yoksa başka nedenleri mi var?

Eğlenmek de gerekli yaşamda. Hiçbir şey düşünmeden yüreğten bir türkili söylemek ne güzeldir. Ama yaşam salt eğlence değil. Oyun oynamak siz yalnız eğlenmeyi düşününce de, farkında olmadan neleri öğreniyorsunuz.

Ağaçları, çiçekleri, akan suyu nasıl bilirsiniz yarıktan, koşup oynamasınız, yuvarlanmasanız yeşilliklerde...

İp atarken, iplem vücutunuzu geliştirdiğinizi, hem de kurallara uyma alışkanlığı edindiğinizi, Sakdambaç oynarken, nerelere saklanılabileceğini düşünerek araştırıcı bir kişilik geliştirdiğinizi,

Gene oyun diye oynadığınız pek çok oyunda konuşmak, gülmek, oturmak, kalkmak, biçimindeki davranışlarınızı kontrol altına almayı kavradığınızı,

Kelime oyunları ile zengin bir dil kazanma yolunda adımlar attığınızı,

"Nesi var" gibi oyunlarla dikkatinizi hem ölçtüğünüzü, hem geliştirdiğinizi, bilginizi artırdığınızı,

Hele hele başarı ve başarısızlığı aynı sakinlikle karşılamayı pek çok oyunda öğrendiğinizi, Hiç DOŞUNDONUZ MU?

Bir kısmını belki düşündünüz, belki de düşünmediniz. Ama işte görüyorsunuz ya, oyunlar pek çok şey kazandırıyor size eğlenmenin yanı sıra.

Güzel oyunlar hepimize.

Güneş Ağabey

BU KİTABI OKUDUNUZMU?

Çocuklar yönetiminde

Arkadaşlar, bu hafta size İsveç'li bir yazarın öykü kitabını tanıtmak istiyoruz. "Çocuklar Yönetiminde" adlı kitabın yazarı GORMANDER. Bu kitap Cem Yayınevinin "Arkadaş Kitapları" dizisi içinde çıkmış. Gormander'in kitabındaki olaylar bir ana okulunda geçiyor. Okuldaki çocuklar, bir gün okulun eskimiş, çağdışı

kalmış düzenine başkaldırırlar; okul yönetimini ele geçirirler. Bu roman, çocukların budalaca masallara, sıkıcı oyuncaklara, besleyici havuçlara akıl almaz polislerle, zengin babalara ve budalaca olan herşeye karşı, çocukların başkaldırışını anlatıyor.

Helena Henşen'in güzel resimleriyle bezenmiş kitaptan ufak bir bölümü birlikte okuyalım derseniz.

"Ben sizin önderinizim", dedi Carl-John. "Artık herşeye karar veren benim. Bundan böyle ne yapmak gerektiğini size ben söyleyeceğim"

"Sen bizim önderimiz falan değilsin" dedi Anders. "Bizi yönetmeye kalkışma. Kendimizi hep birlikte yöneteceğiz"

Daha sonra çocuklar çember yapıp oturdular. Böylelikle hepsi toplanmaya katılmak, konuşmak, verilecek kararda söz sahibi olma olanağı bulacaktı.

"Ben öğretmenlere acıyorum" dedi Stina. "Bize karşı kötü davrandıkları, bir gerçek.

Ama biz de onları bütün gün böyle bağlı tutamayız ya"

"Öğretmenleyle kötü değilley ki"

"Bütün hayatları boyunca böyle bağlı olmayı hak etti onlar", dedi Peter.

"Yanlış olduğu kanındayım" dedi Eva. "Öğretmenler bize iyi davranmadılar. Ama bu onların kötü oluşlarından değil. Bize iyi davranmadılar, çünkü onlar biz çocukları anlayamıyorlar. Bence şimdi onlara çocuk olmanın ne demek olduğunu öğretmeliyiz"

Evet arkadaşlar öykü böyle sürüp gidiyor. Öykünün bundan sonraki bölümünde çocuklar ne yapmışlar biliyor musunuz?...

Eyvah! Yazı makinam bozuldu. En iyisi, öyküyü siz alın okuyun. Ben devam edemeyeceğim galiba...

Radyo TV program haber

Sara "Batının yasası"

Sürekli filmin "Batının Yasası" adlı bölümü yayınlanacak. Babası kardeşleriyle Harvey'yi bırakmıştı. İki kardeş amcalarının yanında zorluklar içinde yaşamaktadırlar. Harvey'in bazı olumsuz davranışları vardır. Bunların kaynağı da amcasının katı tavırlarıdır. Ve bir gün Harvey, Ferguson'un atlarından birini çalıp kaçır. Batının yasalarına göre at çalmanın cezası ölümdür.

21.25

Gecemiz

Programı Derya Baykal ve M. Ali Erbil birlikte sunuyorlar. Perihan Boran, Erol Bingöl ve Tülay Canik, "Gözlerine Mef-tunum- Söyleme Bilme-sinler - Açılan Bir Gül Gibi- Kahve Yemenden Gelir adlı şarkıları okuyacaklar. Nürten İnnap, Yarım Senden Ayrılmalı -Melal Mahzun Gezd-i-gim" türkülerini, Özdemir Erdoğan, İçim Yanıyor- Sevgi Öyle Büyük ki-Canım Senle Olmak İstiy-or" parçalarını seslendirecek. Program Bal Mahmut'la sohbet ile son bulacak.

Olimpiyat oyunları

Televizyonda bugünkü Olimpiyat Oyunları yayını 15.55'de Olimpiyat Oyunlarının bugünkü genel özeti ile başlayacak. Saat 17.00'de boks ve erkekler cimnastik yarışmaları görülmeyecek. Gecenin son olimpiyat oyunlarının yayınında bayanlar cimnastik yarışmaları var.

Radyoda Seçmeler

TRT-1
07.40 Günün İçinden 10.45 Aliye Akkılıç'tan Türküler (Kına Yolladım Sana, Kar Etmek Ahım, Bayındı Tülbendim yar, Ben bir Yeşil Fenerim) 12.10 Öğle Üzeri 14.30 Dağarcığımızdan 15.20 Birimizin Derdi 17.00 Olayların İçinden (7.30 Türkü Defteri (Ne Üstün Derdi Derdi, Dç Gün evvel Geldi Gelin Alıcı, Yüksek Ayvanlardan Bul-büller Üter, Bir Of Çeksem Karşısı dağlar Yukur, Kurban olan Ben o Kaşı Karaya, Deniz Kenar-na Bir Ev Yapmamam, Hü Hü Hıncı Hancer, Boran Geldi Kıy Geldi. Solistler: Arif Meşhur, Aliye Akkılıç, koro) 21.02 Radyo Yırtırsu (Dorothy Sayers' in "Şüphe" Neil Simon'un "İşte Gelin Geliyor" adlı oyunları yer alıyor.)

TRT-2
09.00 Hülya Sözer'den Şarkılar 09.15 Roman-mada Kuruluş Savaşı 10.30 Yaşadıkça 11.20 Nürten İnnap'dan Türküler 12.20 Tahir Engin İçöz'den Şarkılar 14.00 Yurttan Seiler

TRT-3
08.15 Sabah Konağı (Mozart, Brahms, Mendels-sonh, Tchaikowsky, Franck Shostakovich'den parçalar seslendiriliyor) 09.30 Bob Dylan söy-lüyor. 10.30 Ritm ve Melodi 11.00 Öğlele Doğru (Vivaldi'den üç, Stravinsky ve Brahms 'dan bir-er parça seslendiriliyor)

TV'de BUGÜN

15.50 OLİMPİYAT OYUNLARI
16.50 HABERLER
17.00 OLİMPİYAT OYUNLARI
19.45 İFTARA DOGRU
20.30 HABERLER
21.25 GECEMİZ
22.10 LOZAN ANTLAŞMASI
22.30 SARA
23.15 HABERLER
23.30 OLİMPİYAT